

Јовица Ђурђић

СРЕБРНА УКОСНИЦА

Библиотека ХИТ

Илустрација на корицама
АНА ГРИГОРЈЕВ

Јовица Ђурђић

СРЕБРНА УКОСНИЦА

BOOKLAND - БЕОГРАД
2017.

ЧАРОбЊАК

Девојчица је истрчала из баштенске капије; коврцаве црне косе, у белој блузи и краткој сукњици, босонога. Десило се то да јој се баш тада на путу испречио високи човек у дугом капуту, широких рукава, са старим шеширом на глави. Имао је дугу седу браду, а таква му је била и коса до рамена. Девојчица је као укопана застала одмах код тих ногу, подигла поглед с његових великих ципела и одоздо пиљила у његово лице.

– Ти си сигурно чаробњак – рече не уплашивши се. – Видела сам те већ у књизи.

Човек и сам изненађен тим изненадним сусретом не рече ништа, само руком размаче браду, почеша се по њој и подиже шешир на поздрав. Девојчица примети како има велику шаку.

– Чаробњаци до сада нису посећивали нашу улицу – настави девојчица. – И драго ми је да си коначно дошао. Било је и време.

Човек још није проговарао, али се насмешио, широко и топло, онако како се није осмехнуо већ дуго. Не догађа му се баш често срећа да сретне такву лепотицу чије очи играју као два кликера и која га се није уплашила. Деца су обично бежала од њега. Зато се и дружио само са животињама и птицама, тамо откуда је дошао, из пространстава шумских пропланака и склепане колибе од дасака и сламе.

Девојчица протрља пегави носић и затрепта сада већ помало љутита што придошлица не проговара.

– Зар не мислиш да отвориш уста? – рече. – Можда и не знаш мој језик.

– О, драго дете! – изусти придошлица. – Како си ме само обрадовала. Ако желиш могу бити твој чаробњак, врло радо.

– Наравно – зацвркута девојчица. – Ти си сигурно чаробњак и ко зна шта кријеш у тим својим великим џеповима. Чаробњаци увек имају велике џепове и своје тајне.

– Слажем се – рече необични човек. – Чаробњаци су стварно такви.

Ширећи руке он јој шеретски намигну.

– Ето, као да је било тешко – продужи девојчица. – Могао би сада да ме изненадиш неком чаролијом, шта кажеш?

Човек није знао чиме да обрадује девојчицу, јер није умео да изведе ниједну чаролију, па ипак, након кратког размишљања, посегну руком у свој велики џеп. Када је отворио огрубелу шаку на његовом длану она виде малу корњачу која је управо испружила намрешкани врат.

– О! – ускликну одушевљено девојчица. – Као да си знао. Одувек ми је била жеља да и ја имам кућног љубимца, а моји никако нису хтели да ми га набаве.

– Твоја је – рече човек у широком капуту. – Зато сам и кренуо с оних зелених брегова да ти је донесем, јер сам знао колико ћеш се обрадовати.

– Заиста!? – радосно је упитала девојчица. – А како си знао да баш корњачу желим?

– Па, јесам ли или нисам чаробњак, рекла си...

– Наравно. Само касниш. Већ дуго сањам о једној оваквој корњачи.

– Нико срећнији од мене.

Још су неко време тако постојали и разговарали, а онда Чаробњак обећа да ће опет доћи и упути се низ улицу.

– Он је чаробњак – рече девојчица мами која је изашла да је потражи.
– Види шта ми је дао!

Корњачица је опет подигла издужени врат и гледала право у лице девојчице.

– Шта једу корњаче? – запита се гледајући у Чаробњакова леђа који је био већ на дну улице. – Заборавих да га питам.

– Већ ћемо сазнати – рече мајка и поведе девојчицу у двориште.

ЉУБАВНА БОЛЕСТ

Доктор ми личи на мудру сову,
Па ипак не разуме болест ову.

Он не може никако да схвати,
Ту причу коју му прича мати.

– Заљубио се у Ану из комшилука
Не учи, не једе, права мука...

Врти папире, гледа и тихо мрмља
Ко да нешто тражи усред грмља.

Онда ме лагано у чело чвокну:
– Ово ти је за лепу Анину локну.

Нешто на хартију жврљну потом
И рече: Тако ти је то са животом.

АНА У ШТИКЛАМА

Пожелела Ана да баш као мама,
Мало прошета у њеним штиклама.

Али Анине ноге нису навикле
На неудобне високе штикле.

Па помало смешно као рода,
Штркљасто, невешто по соби хода.

Баш је то тешко и није нека фора,
Шетати у њима кад се не мора.

Ал' има у том врло важно нешто,
Од малена учити корачати вешто.

ТАРА

Такнула је моје раме, доброћудно се насмешила и дубоко загледала у лице. Од тог погледа и боје њених очију и сам сам се слабашно осмехнуо. Она ме охрабрила да се ништа страшно није догодило. Још сам дрхтао и око мене се окретала најцветнија сеоска пољана. Из колена ми је капала крв, али нисам осећао никакав бол.

– Није то ништа – рекла је. – Свакоме се то може десити.

А, у ствари, она је на неки начин била крива за то што се догодило.

Иза нас су била висока купаста брда, испод њих много мања и заобљена, на којима су биле наше куће, ушушкане у зеленилу као у сликовници.

Тог дана обрушио сам се бициклом низ падину према пољани и реци. Мало брже него обично. Пре тога сам се попео на дуд, јео слатке дудиње и сав се умазао, као да ме је неко полио тинтом. Намера ми је била да се бућнем у речне брзаке и сперем све те мрље. Чинило ми се да је то најбољи начин. Једва сам чекао да ме обгрли љескава вода. Недељом је владала тишина и на путу није било никога. Отуд моје уверење да сам сигуран и да ми се ништа неће испречити док јурим. Недељом се сви одмарају и мало је људи напољу.

Имао сам осећање потпуне смирености и сигурност у себе. Иако нисам окретао педале, бицикл је јурио само тако. Није ми то било први пут. Често сам се спуштао до реке да се купам или пецам рибу. Био сам вешт возач и никада ми се ништа необично није догодило.

Овај пут ту је била она. Знао сам је одраније. Куће су нам биле подаље једна од друге. Виђали смо се у пролазу, гледао сам је криомице, али се никако

нисам усуђивао да јој приђем, нешто кажем, да се упознамо. А она као да није марила за мене, као да ме није примећивала, онако витка и лепушкаста, у лепршавим хаљинама. Увек је била чиста, блистава, уредно почешљана, као неко нестварно биће из неког другог света. Тако ми се само чинило, ваљда.

Угледао сам је украј ливаде, с књигом. Подаље од ње пасле су краве. Зрело сунце благо је обасјавало падину. Око главе је имала венчић цвећа који је сама исплела. Зурила је међу листове. Покушао сам да мало заочим, да је не мимоиђем тако брзо. Али, авај, ко ће знати шта се десило, тек полетео сам кроз ваздух и пао пред њу. Очи су јој се цаклиле, бистре као капи росе. Било је доцкан за неко лепше упознавање. Наглавце сам треснуо пред њене ноге, брзо се подигао и збуњено дрхтурио, да ли од страха због пада, или због тога што сам се одједном обрео тако близу ње. Њен загонетни смејуљак као да је давао одговор на све. На лицу нежне пути јој се бејаху појавиле оне две лепе рупице које сам раније запазио. Било ме је помало стид што сам тако умазан дудињама, као неки индијански ратник.

Овлашан покрет руке који ми је дотакао раме, најлепшим бескрвним и прозирним прстима које сам видео, покидао је мрежу тишине.

– Још си добро и прошао – зацвркулала је милозвучно, тешећи ме. – Срећа да је ливада мека.

Гледао сам за тренутак у њена свиласта колена, а онда подигао главу и готово се срео с њеном мирисном косом боје меда. Моје трепераво срце је немирно тукло као у плашљиве препелице. Очас сам скупио храброст, какогод било, зађавола, па и ја морам нешто да кажем.

– Мора да је пукао ланац – рекох и сам не верујући у то. – Или се неки камен испречио на путу.

Мој бицикл лежао је подаље у трави и изгледа да је с њим било све у реду.

– Да ли те много боли? – упита ме сагнувши се да би боље осмотрила моја колена.

Њена коса, дуга, свиленакаста као у младог кукуруза, нађе се испод мојих груди и ја као да осетих најлепши мирис који сам до тада удахнуо. На ногама је имала сандале од меке коже. Хаљина од светлог лана посувратила јој се изнад колена.

Смиреног лица, осмехнута, устајући одрично одмахну главом.

– Није страшно. Рана није дубока и брзо ће зацелити.

А ја тада пожелех да она остане што дуже заглавана у моја колена, да се тако брзо не сретнем с њеним очима. Да мало дуже уживам у погледу одозго на ту љупку главицу. И да засвагда остане са мном, да ако треба још који пут љоснем с бицикла пред њу.

– Виђала сам те раније – рече. – Али се нисмо упознали – дода након кратке паузе.

Рекох јој своје име.

– Ја сам Тара – рече умилно. – Као она река.

– Лепо име – промуцах кратко. – Свиђа ми се.

Не рекох јој колико ми се она свиђа. Не, за то не бих имао храбрости. То никако.

– Седи – замоли ме. – Одмори се мало.

Ох, каква срећа, помислих. Да сам и испланирао овај лет кроз ваздух и пад пред њена колена, не би испало боље. Седох, а и она поред мене свинувши колена. Приметих да чита моју омиљену књигу.

Ваљда на свету није било срећнијег дечака од мене у том часу. Шта све не бих дао само који тренутак раније да ми се ово деси.

Онда су нам се језици одвезали и личило је као да се познајемо одавно. Залептирала је њена хаљина када је отрчала да поврати краве, а ја сам нестрпљиво чекао да се врати што пре.

АНИНЕ ЦИПЕЛЕ

Ана има ципеле за сваку згону,
Стално их мења пратећи моду.
Заузеле су два цела ормана,
Па друге обува сваког дана.

Шта ће јој, забога, ципеле многе
Довољне за две или три стоноге?
Ципеле жуте или у смеђој боји,
И сама је престала да их броји.

Ништа не сметају ни ноге босе,
Важно је да нас сигурно носе.
Лепа ми је Ана и босонога,
Па макар била и као стонога.

Плашим се да ће ме тиме зезати
Ципела стотину да морам везати.
Али шта на крају ја ту могу –
Када се заљубих у стоногу.

ГОДИНЕ ПЕТНАЕСТЕ

Треба да су стално, или барем честе,
Разбарушене и лепе наше петнаесте.

Никуда да се не мичу, а ни преместе,
Заувек да остану нежне петнаесте.

Девојчице су лепе и када се жесте,
Највише их волимо око петнаесте.

Али пре но што се заљубљени освесте –
У неповрат одлете године петнаесте.

Оне баш знају ствари да уместе,
Док се окренеш – нема петнаесте.

ДУЊА

Мирисан ваздух од зрелих дуња,
Широко небо што се изнад плави,
Један се дечак испод тихо шуња,
Само са једном мишљу у глави.

Како ону најлепшу да дохвати?
Ону што на највишој грани чучи.
Желео би је још данас даровати,
Девојчици што с њим скупа учи.

Он је мали, а дуње баш високо,
Златасте, још дозревајући пупе...
Она најлепша као да је њено око,
Кад се окрене из школске клупе.

Као мачак одоздо у најлепшу гледа.
Хоће да је дохвати и увек греши.
Тад лаганим ходом долази деда
И као од шале дечакове муке реши.

МАЈСТОП КВАРИШ

Пена расцветане вишње наткриљивала је део дворишта и дрвену клупу на којој је седео Данило. Од тог белила изнад и двориште је било светлије и лепше. Све око њега било је као у некој чипкастој пролећној измаглици, утонуло у тишину. Само су пчеле зујале у вишњиним цветовима, журећи из једног у други. И лептирови су летели околу, али их Данило није видео, као што ни пчеле није чуо. Ни птице које су певале у шумарку. Он је био занет веома важним послом. Покушавао је да расклопи свемирску ракету коју му је тетка донела из града.

Шта ли је то у њој, питао се покушавајући да малим одвијачем одврне вијке. Морам пазити да то на исти начин све вратим назад, мислио је дечак.

А ракета је била стварно лепа, на три ноге, и са дугим шиљком на врху, сва од светлог лима и лампицама које су светлеле када стоји усправно и повременим бип звуком. Унутра су седели космонаути. Само што не полети.

Данило је помало стрепео од тога што ради, али није могао одолети жељи да види шта је све унутра, сматрајући да ће знати касније те делове да врати на старо место. Била би права штета упропастити тако лепу играчку. Њему, ипак, ђаво није дао мира. Морао је сваку нову играчку да растави и поново састави, макар и уз малу очеву помоћ. Ако запне.

– Шта то радиш? – пренуо га је глас иза леђа, од кога се тргнуо испуштајући одвијач.

Окренуо се и видео Катју из суседне куће како му се осмехује румених образа као узлатео мед. Било му је малчице криво што се изненада обрела

ту у њиховом дворишту и што га омета у том за њега веома важном послу. Помало љутито, подижући одвијач из траве, одговорио је:

– Шта питаш када видиш!

Њене чиграсте очи и даље су љубопитљиво гледале, час њега, час играчку која је пред њим стајала.

– Зар ти није жао да поквариш тако лепу играчку? – запита Катја седајући на крај клупе.

– А откуд ти то да ћу да је покварим? – још више се љутну Данило. – Мислиш да сам незналица.

– Не чини ми се да је баш једноставно – закључи Катја сагињући главу и завирујући унутра. Њена мека коса окрзну му лице.

– Ти ћеш да ми кажеш! Као да се разумеш.

– Де, не љути се – помирљиво ће Катја. – Што си такав? Ракета је заиста лепа и била би права штета упропастити такво што.

– Нећу је упропастити. Сигуран сам. Као да је то нешто.

– Само сам рекла. Буди пажљив!

– Хоћу. Хтео бих да видим шта је унутра и како су то посложили.

– Хм – заврте главом Катја. – То су радили инжењери. Види се.

– Једном ћу и сам то бити – самоуверено рече Данило. – Волео бих да будем космонаут.

Катја се само доброћудно осмехну. Већ је замишљала Данила у космонаутском оделу и како се упућује у свемир са неког космодрома, са страхом да му се нешто не догоди док му маше руком.

Данило је наставио да раставља ракету. Скинуо је један заобљени лим и вирнуо унутра сударајући се главом с Катјом. И она је желела да завири и види како седе два космонаута. Онда је скинуо доњи поклопац из кога су испале две батерије. Ракета више није наизменично светлукнула. Данило се побоја да

није нешто покварио. Вратио је батерије унутра, али ракета није светлукцала. Извадио их је ван и проверио да ли их је правилно уложио, па вратио како је било означено, али се ништа није догодило. Ракета је била мрачна и без звука. Сада се већ озбиљно побоја да је нешто кренуло криво, али ничим није желео пред Катјом да покаже да се успаничио. Мало је поћутао, размислио, промрсио чуперак косе и уздахнуо.

– Сигурно није велики квар – утеши га Катја. – Нека ситница. Већ ћеш ти то решити.

– И хоћу – не с великом уверљивошћу рече Данило. – Неки контакт је у питању.

Данило помисли како ће ракета поново да засветли након неког времена, као што је то било и раније, мало светли, зачује се Бип! Бип!, па се угаси. Када је додирнеш опет светли, па након неког времена престане. Штедња батерија, мислио је.

Полагано је вратио све делове на своје место и заједно с Катјом чекао. Али ракета је остала мрачна. Е, сада је већ осетио како му се нешто грчи у желуцу, како му страх и жалост освајају цело тело. И то још пред Катјом која га је лепо упозорила.

– А да зовемо мог ујака – предложи Катја. – Он се разуме у свака чудеса.

Данило ништа не одговори, само и даље продужи да зури у ракету и осећа како му се нешто пеће кроз тело према грлу. Нека струја која га полагано осваја и туга што је покварио можда своју најдражу и најскупљу играчку.

Баш и нисам морао да то радим, помисли. Као да је баш важно како је све посложено. Али то није желео признати пред Катјом. Не, никако!

– Ујаче! – готово се продера Катја приметивши га преко ограде у њиховом дворишту. – Молим те, помози нам!

– Шта је, лутко? – нагну се он на ограду. – У чему је проблем?

– Нестало је струје у ракети.

– У ракети!? Аха, видим.

И ујак, кракат какав беше, ђипи преко ограда као од шале.

– Да видимо ми ту скаламерију – рече разгледајући је са свих страна. –

У чему је квака?

– Више не светли и не чује се звук.

– Добро – рече Катјин ујак. – Сада ћемо ми то да решимо. Шта си радио?

– Скинуо сам овај поклопац, завирио мало унутра и доле су испале батерије.

– Аха!

И Катјин ујак је ишао редом све како је то радио и Данило и након неког времена ракета је засветлела и чуло се: Бип! Бип! Ипак је он био искуснији и старији.

– Само се откопчала једна жичица коју ниси приметио.

Када је ујак отишао, Данило осети како у телу више нема грча. Вратила му се радост.

Катја му се насмеши, цмокну га и скакућући одлепрша у своје двориште.

– Ето! Ниси мајстор квариш – довикну му преко ограда и нестале у кући.

ПЕСМА ЗА АНУ

Напиши ми лепу песму, Ана ми рече
И песма жубором ко поток потече.

Устрептао полетех као у сновима
И песму потражих у њеним очима.

Лако је песму за Ану писати,
С њом се играти, уз њу дисати.

Осветљен сјајем блиставе лепоте
Уместо стиха уздах ми се оте:

Овде је јасно као што се дише –
У мојим очима све ти, Ана, пише.

ЦВЕТА

Крајем лета
Једна Цвета
Усамљена
Плажом шета.

Па шта, па шта?
Није штета

Нека Цвета
Само шета
И лепотом
Стално цвета.

Минуло лето,
Лепа Цвето.

Шта сад, ето,
Ја да радим,
Ту без тебе
Лепа Цвето?

АНА, ОДНЕЋЕ ТЕ ВЕТАР

Ана, однеће те ветар,
Јака београдска кошава,
Држи се чврсто, малена,
Твоја те торба спасава.

Кад би те ветар понео,
Са торбом препуном књига,
У лету бих те стигао –
За кошаву ме баш брига.

Не дај се, лептиру шарени!
Кошави, леду и студи.
Ни мени није лакше,
Ипак, уз мене буди.

Ана, однеће те ветар.
Чврсто се држи за торбу!
Остани стално ту близу –
Ми ћемо добити борбу.

АНА И ВЕТАР

Ветар тај дрзник
Полудео напросто
Анину сукњицу
Подиге сто посто

Шта дрзник ради
Да ли то неко види
Љута је на њега
И зато се стиди

Тешке су јој књиге
Док споро корача
Ветар доноси бриге
Доводи је до плача

Рукама притишће
Сукњицу на колена
Ветар је веома јак
А Ана баш малена

КЛИНАЦ И КЛИНКА

Кажу ми да сам клинац,
То је нешто врло ситно...
Баш и није неко име,
Име ми је врло битно.

У дворишту док се шета
Ани кажу да је клинка,
А не виде што је важно,
Почела је да се шминка.

Клинац и није нека фора,
Клинка је то још и мање
Баш о томе нема збора
Примите то сви на знање.

Имена су нам јако лепа,
Чему такав назив криви?
Не треба нам да се тепа,
Са именом својим живи.

ЉУБАВНА ПРИЧА

Цветну ливаду пресецао је бистри поток. Један лептир летећи над њим угледа свој лик у води и закључи како је леп. Он је заиста и био леп, прави примерак лепоте каква и приличи момцима у тим годинама. Имао је широка шарена крила, јаке мишице и бистар поглед. Многе лепотице су га већ биле запазиле.

Није одолео да не направи још неколико кругова. Летећи сада тик изнад глатке зацакљене површине потока, крилима готово дотичући воду и огледајући се, сваки пут је долазио до истог сазнања – да је изузетно леп. И тако је опијен лакоћом, пун ведрине и среће летео, летео...

У то време стално је мислио на девојке и врзмајући се у њиховој близини настојао је да га запазе. Оне су га већ биле приметиле и само зато што су биле лепо васпитане и стидљиве нису те своје симпатије ничим показивале. А он је био неодлучан да им приступи и удвара се.

Одлучи да слети поред једне заносне лепотице тамноплаве густе косе која се одмарала на цвету руже. Али она га ни не примети. Само је лагано затреперила својим прозрочним крилима и наставила да гледа некуд унутра, међу латице.

”Негде грешим”, помисли Лепотан, тако ћемо га звати, и почеша се по глави.

Ипак је успео да на тренутак ухвати поглед њених очију јантарно зелене боје. Оне су га очарале и тада осети неко зрачење које је носио у грудној дупљи, слично музици. Свуда околу простирало се пољско цвеће, жуто и бело. Дан је

био пун светлости а небо без иједног облачка. Погледа горе у ужарену куглу сунца пун радости и када поново погледом потражи лепотицу, виде да је нема.

”Куд се денула?”, забрину се Лепотан и полете да је тражи. Мирисави ваздух опијао му је сва чула док је облетао око расветаног дивљег јоргована. Ње тамо није било. Цветна ливада простирала се у даљину као шарено море. Дуго је летео тражећи је и време му је споро и дуго протицало попут суботе у школи.

– Шта тражиш? – довикну му пријатељ видећи га како звера. – Као да си нешто изгубио.

– И јесам – одговори му Лепотан невољко.

– А шта то, ако смем знати?

– Једну лепотицу с очима јантарно зелене боје...

– А, то? – тихо рече пријатељ. – Тешко је с девојкама.

И одлете некуд не прозборивши више ни речи.

Лепотан је облетео цели један воћњак, око сенаре, загледао испод зелених листова калопера, вратио се до потока, до ружичњака... Онда је слетео у близини оне руже где је први пут видео заносну лепотицу. Био је тужан и покуњен.

”Љубав треба одмах зграбити и ништа не остављати за касније”, мислио је тако и јадиковао.

– Хеј! – довикну му други пријатељ. – Као да су ти све лађе потонуле.

– Да – тихо узврати Лепотан. – У питању је моја девојка.

– Шта с њом?

– Нестала је.

– Много незгодна ствар. А када се то догодило?

– Малопре, када сам на тренутак погледао у Сунце она је ишчезла.

Једноставно је више није било.

– Хм. А да је заједно потражимо! Удвоје је лакше.

– Баш си друг – обрадовано дочека Лепотан.

Летели су потом уз поток, кружили дуго над пољским цвећем, враћали се на већ посећена места, али лепотицу коју су тражили никако да угледају.

Напоследку, када су већ намеравали да одустану, угледали су је у друштву неког грмаља од лептира који јој је нешто причао, а она се беше закоценила од смеха.

Лепотан је схватио да је задоцнео. Усред ливаде с пољским цвећем, тамо где ју је по средини пресецао поток, неко други освојио је срце те заносне лепотице, само зато што је он био неодлучан у правом тренутку.

– И није нешта – рече му пријатељ, више да га утешу. – Зар не видиш како има танке ноге?

Лепотан не одговори.

БАКИНА КУХИЊА

Опет из кухиње мирише нешта
И неодољиво нас мами унутра
За такве мирисе бака је вешта
Она ништа не оставља за сутра

Као мала група старих лопова
На прстима и на челу с дедом
Тихо уз смех у неколико скоква
Крадуцкамо и кушамо редом

Никада и нигде такве нису биле
Као бакине штанглице од сусама
Ни мирисне кифлице од ваниле
Ухвати ли нас – јао си га нама

С дедом смо ето сигурнији и јачи
Нек опрости бака и мало зажмири
Маме нас мириси и њени колачи
Ни сто батина неће да нас смири

ДЕДА СПАДАЛО

На деду спадала, каквог нема нико,
Цели комшилук одавно је свико.
Деда нам је фора и право спадало,
Јесте дедица, ал' и дете помало.
Док у фотељи пуши своју лулу
Згоде смишља и праву гунгулу.
Само он тихо и неприметно уме
Комшији да издува на ауту гуме.
Укућани не знају шта да му веле
Када ноћу свима помеша ципеле.
Комшијама замени веш што се суши
И смејуљи се у дечијој души.
Не из злобе и било каквог ината
Зезатор је и мајстор од заната.
Широко осмехнут и лаке руке
Ко дете спреман за несташлуке.
Бака се снебива и с чудом крсти:
– Побогу човече, то су твоји прсти!
А деда трепће, ко да не зна ништа:

– Нисам ја, то су она деришта!
Зашто грдите нашег доброг деку
То живо дете у одраслом човеку?
Па нека и на нас иде понека грешка
Само да нам се деда радује и смешка.

КРАЂА БАКИНИХ КОЛАЧА

Бака меси, бака сече
Колачиће за увече.

Из кухиње баш мирише,
Види деду што уздише!

Тад сковаше тихо скупа,
Једну зврчку два мангупа.

Деда баки поглед скрене,
Онда у бој шаље мене.

Пришуљам се као сена,
Док се деда прави бена.

Једемо их тад скривећке
Враголани, ко две цвећке.

ДЕДИНА ЛУЛА

Деда пуши и у празно гледа
Небом роде плове као лађе
Деда ни за тренутак не да
У рукама лула да ми се нађе

Та његова лепа реликвија
Са много чаробних шара
Из које се облак дима извија
Локомотива је из које иде пара

Чим му старачке руке клону
Кад малко на клупи задрема
Обрадујем се том поклону –
Ал' гле у лули дувана нема

НЕ ВОЛИМ ЗЕЛЕНО

Гледам кришом из прикрајка
Шта за ручак спрема мајка

Баш не волим то зелено
Безимено јело њено

Знам да јесте добро здраво
Ал то није јело право

Цвекла купус келераба
Остављам вам све за цаба

Ја бих нешто баш финије
Да мирише из чиније

ЦВЕТ НА ПЛАЖИ

Кад се Ана разбашкари на плажи личи на шарени цвет. Само што на њега не слећу пчеле и лептирови, него погледи дечака из целе вароши. А како и не би када је то најлеши цвет који је пао на песак и, гле чуда, ту процветао. Зато и мами погледе и уздахе.

Док усамљена лежи на леђима, благо и загонетно осмехнутог лица на коме светле широм отворене плаве очи, загњурене у дубину неба као у прозрано море, и сама сања најлепше снове о једном дечаку који појма нема о томе.

А тај дечак, који је такође као и његови другови шаље погледе према расцветалој Ани, непрестанце машта како ће једног дана баш он за руку да је поведе до прве посластичарнице где се продаје најбољи сладолед. Ни он појма нема да Ана размишља о њему.

Ана мрси своју пшеничну косу и стреса зрнца песка с колена, пре него што ће да се бућне у море и равномерним замасима заплива од обале.

А, кад би којим случајем, само мало скренула поглед улево, запазила би оног дечака у сенци тамариса који је нетремице проматра, њихови би се погледи срили, он би јој се насмешио и она би осмех узвратила... Тада би све била једноставно и лако.

Да, тада би све било тако једноставно и слатко.

БАКА И УНУК

Бака је малко глува,
За унука права згода.
У дворишту док га чува
И кораком спорим хода.

Цвета липа, мирише јун,
Бака дремуцка на клупи.
Унук шмугне за жбун,
Минут без баке купи.

А када се бака прене
Сва у страху шири очи,
Убрзано тад крене
Мада је колено кочи.

Где се дену то дериште?
Сада је ту пред њом био,
Прегледава све двориште...
Што не пазих, бог ме убио?

ДЕВОЈЧИЦА

Као пахуљица лака,
Трчи сама крај потока.
Гледају је два дечака –
Крадомице, испод ока.

И потихо мало пате.
Усред срца им се гнезди.
Очима је тихо прате,
Док лагано тако језди.

Она лепа, витка, плава,
Лебди као дах лептира,
Изнад цветова и трава –
Ниједноме не да мира.

Сваки гаји много наде,
(Трчећи цветове руши)
Да њену љубав украде –
И скрива је сам у души.

Кад нестане и промине,
Један другом неће рећи
За те своје тајне фине –
Затрептали у свој срећи.

ЖЕЉЕ

Лепо је имати жељену ствар,
Ал' имати деду, највећи је дар.

Можеш да имаш играчку сваку,
Ал' ништа ти неће заменити баку.

Мала и велика свака жеља је јака,
Ал' како да то нешто замени ујака?

Кад ти дају све жељено на свету,
Права је ствар да ти дају и тету.

Може бити ова или она ствар преча,
Треба да знаш, важан је и теча.

Ал' на крају, одлучно тврдим ја:
Најлепше је имати Ану из петог А.

ЗВРК, ЧИГРА ИЛИ ИГРА

Кажу да сам прави зврк:
Дај се негде мало смири!
Глава би, ал' ноге у трк,
Сто врагова из мене вири.

Лако је свима то да кажу,
Лако је бакути и деди...
Мора бар мало да лажу,
Да мирно дете више вреди.

Неки немир у мени затрепери
И у игру другарима позове:
Трчи, скачи, падај, свуд се вери!
Као да нас страшне але лове.

Кажу да сам права чигра,
Да мира немам ни минута
Глава би да слуша, тело да игра
И док спавам моје тело лута.

ХАНА И ГОЛУБОВИ

Хани Шаламон

Хана има неку чинијицу у коју лопатицом трпа песак с радосним сјајем у очима. У њу долива воду и меша лаганим покретима. Прозирни прсти стежу лопатицу као варјачу. Сва је занесена у том послу који је за њу изгледа веома важан. Изнад ње су гране разгранатог бора које стварају пријатан хлад. У њима цврчи цврчак весео због лета. Около су купачи, жамор, много деце која скачу с обале у море, али их она не види и не примећује занесена тим својим важним радом.

Управо пристигавши не желим да прекидам ту њену занимацију, него само стојим и гледам. Не примећује ни она мене, јер јој је поглед упрт у чинијицу.

– Шта то радиш, Хана? – не одолевши упитих је.

– Спремам ручак – одговара она веома озбиљно широм раширених очију упирући светлоплави поглед у мене.

– Аха! – чешкам се по коси буљећи у чинијицу у коју је управо додала мало настругане земље, неколико листића ловора и борових иглица. – Интерсантно. А које је то јело?

Она као да тренутак размишља, не престајући да меша, као да се плаши да ће јело загорети, а онда неочекивано одговара:

– Биће то мирисни колачићи.

– Охо! – кажем чучнувши поред ње. – Као да си знала да волим мирисне колачиће.

Док она сва занесена и даље меша ту жућкасту смесу, паде ми напамет како само пре пет и по година Хана није била ту с нама, с њеном мамом, татом, братом, баком и дедом. Није се била ни родила, а, ево, та моја мала љубимица сада врло важно приступа послу да направи мирисне колачиће. Ове године ће напунити шест, а мени је драго што још неће морати у школу. Она треба да се игра. И идуће године. Безбрижно на нашој плажи у Малинској.

Док се распремам ширећи пешкир, намештајући столицу, сунцобран, вадећи књигу коју намеравам да читам, она и даље спрема мирисне колачиће од блата и песка, не журећи да ми се придружи као обично. Након неког времена, ето је.

– Шта би са колачићима? – питам је озбиљно. – Јесу ли готови?

– Хе! – и она ће веома озбиљно. – Ти као да не знаш да тесто мора мало да одстоји. Да нарасте. После ћу да их печем.

Заборавили смо на мирисне колачиће и ушли у воду. Хана учи да плива. Више нема на рукама рукавиће, али зато има маску на лицу. Пливање јој баш и не иде, али се труди. Када маше рукама, заборави на ноге и обратно.

– Хана – подучавам је – маши и рукама и ногама.

Не иде, али није ни важно. Већ ће она савладати ту вештину. Веома је живахна, окретна и упорна. Стално рони. Понекада мало попије морске воде, али се не тужи. За дивно чудо проналази и једну мајушну шкољку и заједно с прегрштем песка држи је у руци. Како ју је само приметила тако малу?

Пливам до пластичних бова и конопца који омеђују плажу. За то време будно дедино око прати сваки Ханин покрет у плићаку. А она је неуморна и не да се из воде. Већ је сва помодрела. На крају мора напоље, а бака већ трчи с великим пешкиром и Хана зачас нестаје умотана у њему. Вири јој само фина кратка коса из које се цеде капи. И светлуцају бистре очи изнад прѠастог носића док ме гледа и чека да се стопли. Личи на птичицу која трепће на летњем сунцу.

– Жабац мали – тепа јој бака.

– Идемо да хранимо маве! – каже након што се искобељала из ручника.

И то је наша занимација када нема голубова. Хана ме сваки пут пита када дођем:

– Јеси ли донео хлеб?

Готово ретко заборавим ту своју обавезу, јер ми чини задовољство да с њом храним мраве, а још чешће голубове, ређе рибе. Неки од њих немају једну ногу, неки њен део или само понеки прст. Никако не могу да одгонетнем шта им се то догодило. Како да је више њих изгубило ногу, или део ње? Једном сам видео парче рибарског најлона на нози једног од њих. Сумњам да их неко лови, или се сами запетљају и тако страдају.

А и прича с тим голубовима је веома необична. Већ годинама долазим на исту плажу и храним их. Да ли су ме они запамтили, мене или мој сунцобран испод кога дуго читам, тек, ево њих. Готово да ми једу из руке. Уопште се не плаше и слећу баш испред мене. Помало је тужно видети како набадају са тим својим сакатим ногама, или поскакују на једној. Када се добро наједу, одлепршају према великом бору који се крошњом накривио изнад мора. Познанице с плаже тврде како ме голубови заиста препознају.

Понекада знам мало да дремнем испод сунцобрана. Читам, књига клизне поред мене и отплويم у сан. Не подносим баш увек то жарко сунце

и лето које зри, заспим, али не задуго. Хана ме пробуди благо продрмавши руком.

– Дошли су голубови – каже сва ужурбана. – Дај брзо хлеб!

Извадим из ранца парче хлеба, одломим део њој, а део задржим за себе. Мрвице бацамо недалеко сунцобрана испод кога се шћућури Хана румених образа као узлатео мед. То је за нас као неки свакодневни мали ритуал. Голубови су чисти, не као они градски. Ни мало се не плаше. Када наиђу пролазници напросто се макну у страну, или полете мало у висину и опет се спусте пред нас.

Хана, иако мала петогодишња девојчица, уме да саосећа с голубовима. Жао јој је оних који храмају или поскакују на једној ноzi. Док их хранимо готово не разговарамо. Ипак, понекада упита шта им се десило. Тада јој објашњавам, ни сам потпуно уверен у то, да су их ловили неки зли људи, да су им се они отргли из замке и тако остали без ноге.

Гледам њено забринуто лице, све док га учас не прекрије чаробан смејуљак.

– Нека су се ослободили – каже задовољно. – Треба истући те зле људе.

Схватиће, мислим, има времена. Толико тога је још пред њом. И зато ништа не објашњавам.

Кад се добро наједу, наши голубови јатимице полете у висину, онда заокруже око бора на обали и изгубе се негде према Халудову.

Када нема голубова хранимо маве. Хана проспе неколико сићушних мрва и, гле, однекуд измиле мрави и почну да их односе. Толико је нежна с њима да је то задивљујуће. Узме прстима једног мравца на длан и пажљиво га посматра, затим спусти међу остале.

Иако још добро није савладала пливање, Хана је неуморна у рођењу. Седим на једном камену на који сам ставио равну плочу, ноге су ми до изнад

колена у води, хладим се и посматрам тог малог ђаволка како се преврће. Она сваки пут када изрони у шацу има нешто ново, шкољкицу, пужића, неки необичан каменчић.

– Џони – прилази ми – ово је за тебе.

На длану јој је црвени каменчић који спушта на мој длан. Толико сам одушевљен њеним даром и љубоморно га држим у затвореној шаци. Већ размишљам како ћу га чувати на свом радном столу. Она и даље неуморно зарађа. Шта ли ће сада да изрони?

Онда тражи да је подижем и бацам у воду. Чиним то пажљиво. Бирам онај дубљи део пешчане плаже где нема камења о који би се могла повредити. Подижем је у висини груди и бацам у воду.

– Још, још! – одушевљена је тиме. – Подигни ме више!

Крајичком ока гледам у њене родитеље плашећи се шта ће они рећи, али када видим да се не буне, нежно је подижем и – пљас! Хана је испод површине. Када се појави брише очи и тражи да је даље бацам. И чиним то све док јој не досади, док јој можда не постане хладно.

Понекада с родитељима и дедом одлази на мол одакле деца уз вриску скачу у дубину. Овог лета и Хана се недавно охрабрила за свој први скок. А после првог све је лако. Гледам и радујем се њеној одлучности. Није прошло ни двадесетак дана а Хана је пропливала. Толико се одважила. Збогом рукавићи и сва та помагала. Ено је већ скаче с педалине и жури да се поново попне на њу. Плива као псић убрзано машући рукама.

Хана на доњој пречки дугих лестава од конопа виси обешена о једну рану звезду и њише се тик изнад површине мора. Откуд тако рано звезда, питам се, и откуд јој тако дуге лестве? Како је то могуће? Још је дан. Тек се просуло мало златног руменила отуда од Учке. Као истопљено злато разлило

се оно по сасвим глаткој површини мора. Ни таласића. Ни сунце више не пече тако јако. Како је само закачила те необичне лестве тако високо на небу? То је чудо које не могу да објасним. А и то њихање је смело. Лети с једног краја плаже на други. Тик изнад површине воде. Само што је не додирне када су лестве окомито. А онда, опет, одлети лево или десно. Сви купачи забезекнуто гледају горе када она полети у висину. Тако нешто сигурно никада нису видели. И наши голубови лете око ње, као да су и сами уплашени да би она могла пасти. Бака шири руке и прекрива лице од страха, мама стоји нема и немична, без гласа, отац се устрчао обалом дуж плаже, само деда мирно седи у столицу на расклапање и загонетно се смејући. Да ли он зна неку тајну?

– Хана, не бој се! – вичем из свег гласа. – Ако и паднеш, сада знаш пливати.

– Џони – одговара она ширећи руке и не држећи се за лестве – Дођи горе!

Ех, то је превише за мене. Немам ја ту храброст. Шта ако се лестве откаче и обоје бућнемо у море. А и нисам баш неки добар пливач.

Онда Хана почиње убрзано да се вере уз лестве, тако брзо да је у то немогуће поверовати. И бива све мања и мања. Оде она на звезду, схватих. Како ћемо је вратити отуда? Што је превише, превише је. Хана, ко би то очекивао од тебе? А тек имаш пет и по година. Невероватно. Шта ће бити тек када будеш имала десет или петнаест?

Одједном је више не видимо. Њишу се пуне дуге лестве понад воде. И сунце само што није као златник зашло иза планине. Толико је црвенила изливено по мору и голубови слећу на земљу кљуцајући мрвице које смо раније расули.

Али, гле! Само ја видим Хану тамо на удаљеној звезди. Нико више. Она управо улази у један велики замак сав од светлости и злата. И изнад ње лети

онај наш верни голуб без пола ноге, а она нежно на длану држи једног мрава с мрвицом хлеба. Толико нежно да нема шансе да га повреди. А и он, тај мравуљак, мирује као припитомљен.

– Врати се, Хана! – само што се нисам продерао, јер нисам знао шта је чека у том замку. Можда је тамо затворе у неку високу кулу.

– Џони – дрмуса ме Ханина рука. – Пробуди се! Дошао је наш голуб без ноге.

Баш је упекло сунце. Чак и испод сунцобрана. Осећам грашке зноја на челу. Сав срећан што је Хана ту поред мене, изустих:

– Добро је.

И загрлих тог малог ђаволка који ми је ушао у срце.

КАКО ЈЕ ПРОНАЂЕН ТОЧАК

Док није пронашао точак,
Човек би се мучио к'о враг,
Ни свестан не беше тога чак
Какав ће он оставити траг.

С тољагом преко рамена,
Ловио је зверке и мамуте,
Требало му је времена
Све до једне жуте минуте.

Жена му дивља као и он,
Камен померити хтела,
Па он трапав баш као слон
Доби га посред чела.

Љутит беше тај момак сури,
Јаукну сав у тешком болу,
Па каменчину низ брег отури
И задиви се том изуму – колу.

КОЈЕШТАРИЈЕ

Нисам знао раније
Шта су којештарије

Ни глава не беше вешта
Да схвати шта је којешта

Онда сам ипак схватио
Ал' сам добро платио

Кад је једном Лана
Оставила траг длана

Као у неком вицу –
На мом збуњеном лицу

КОРЊАЧЕ

Тог раног преподнева трава се благо повијала и шумела на поветарцу када су три корњаче кренуле преко ливаде. Намера им је била да кроз тај густе сплет оду до бистрог потока који је текао удну ливаде, надамак шуме која је ширила сенке на том месту и где је био дебели хлад. Били су одлучили да се ту стално настане, ако им се место допадне. Сунце је меко миловало њихове оклопе док су се полако кретали.

Напред је гегатући се ишао Тата Корњача, за њим нешто спорије Мама Корњача, а на зачељу Кћи Корњача најспорије. Ишли су они тако веома полако, јер су са собом носили сву своју покретну имовину која није била баш лака, оно што су сматрали да ће им бити најнеопходније у новој средини. Кћи Корњача је носила и све своје играчке које је много волела и којих никако није желела да се одрекне, нарочито лутке која је трепћући знала да каже мама.

Дан је одмицао, сунце се пело у висину, постајало је све топлије и наше корњаче су се кретале све спорије. Иза њих је остајао траг у полеглој трави куда су прошле, младе влати и згњечени цветови камилице и другог пољског цвећа. Отац Корњача је био прешао највећи део пута, Мајка Корњача није много заостајала, а Кћи Корњача је била баш далеко на зачељу. Готово да више није видела своје родитеље, него је следила њихов траг. Када од умора није могла даље, она одлучи да се мало одмори и скрену крај једног грма ружа. Спусти свој пртљаг, положи лутку на земљу при чему она затрепери дугим трепавицама и рече мама.

Опијена мирисом латица ружа Кћи Корњача намах заспа у хладовини. За то време Тата Корњача и Мама Корњача су наставили пут ни не примећујући да је она заостала и мислећи да их следи. Када су већ били надомак потока, окренувши се да виде где је Кћи Корњача, схватише да им се негде изгубила. Ни слутили нису да она спава у сенкама ружа.

– Нема ти друге – рече Мама Корњача – мораћеш се вратити по њу. Ко зна шта јој се догодило.

Тата Корњача се почеша по дугом намрешканом врату и готово срдито рече:

– Неодговорно дериште. Сигурно јој је пажњу привукло нешто необично успут у трави и то је задржало.

Он невољко стаде да се враћа по трагу у трави и сам већ добро уморан. Сада се кретао још спорије, јер је сунце почело јако да греје и био је веома жедан. Сваки час брисао је зној марамicom с чела и по врату и љутито отпухивао.

– Где се само дену, ти мали враже враголасти?

Био је већ прошао ружин грм и одмакао од њега подалеко чудећи се како није наишао на Кћи Корњачу када је отрага зачуо једно отегнуто:

– Мамааааа...

– Хм – промрмља Тата Корњача – очито сам је не приметивши мимоишао. Где се само сакрило то дериште?

Ускоро је Тата Корњача био код ружиног грма и препун беса исто се отегнуто наругао Кћерки Корњачи:

– Мамааааа... Сад си се сетила да цмиздриш... – и крену да је истуче по гузи.

– Нисам ја – брзо и уверњиво рече Кћи Корњача. – То је лутка дозивала.

Потом узе лутку у руке која затрепта трепушама и прозбори: Мама!

Тата Корњача погледа своју нежну Кћи Корњачу, насмеја се, обриса зној и одустаде да је казни. Подиже њене ствари и крену напред. За њим се упути и Кћи Корњача носећи у наручју лутку.

КРОКОДИЛСКЕ СУЗЕ

Он никакав слабић није
А потоцима сузе лије

У водама Амазона
Лутајући усред тропа
Ко из шале и фазона
Све поједе све поклопа

Ко да спава тај зезатор
Још га зову алигатор

Крокодил је опасна звер
Нико њега чак не воли
Ал' делијо баш није фер
Место суза лијеш соли

Нисмо ово одмах знали
Ал' смо негде прочитали

И те сузе крокодилске
Сигурно је да су лажне
Ко особе не баш блиске
Када бришу очи влажне

ЛЕПОТА ЛЕТА

Било је лето и брзо оде,
Испари као капљица воде.

Како сада дочекати
Лепота да се врати?

МИРИС ИГРЕ

Зашто да ме чува преко дана
Непозната студенткиња Ана?

Молим вас, биће сасвим у реду,
Да ми за игру доведете деду.

У кући може цео дан до мрака,
С нама да буде и добра бака.

Јер од јутра до у касно вече,
Она најукусније колаче пече.

И шта ћеш лепше, и шта ћеш више,
Кад игра на ванилију мирише.

У ЈЕДНОМ ТРЕНУТКУ

Лаури

У једном тренутку заблистаће ти велике очи као код младе срне и блеснути осмех лепши од зоре, лепши и од самог свитања уз море. А све то након што ти један дечак, стидљив и мало спетљан, крадомице упути поглед на забави код пријатељице. И у тој ноћи, кад те буде поздрављало милион звезда, треперавих као твоје узбуркано срце, као жице на дечаковој гитари, док прстима пребире по њима у мислима само на тебе, ти ћеш схватити, мала моја, да се тада десило нешто лепо и да је од тада све друкчије.

ПИСМЕНИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

У клупи преда мном Ана се мешкољи,
А ни ја иза ње нисам ништа бољи.

Знам да од мене разуме то боље,
Ал' да се помери, она нема воље.

Разломци, формуле, и још много штошта,
Преписаћу па шта кошта нека кошта.

Наставница шета, строга и баш лепа,
Ал' окреће главу, као да је слепа.

Ана је анђео, једини мој спас –
На одмору то ћу викнути наглас.

ТАЈНА

Једном ћеш се, увече,
Касно вратити кући
С малом тајном,
Као немирном птичицом
У грудима.

Мислићеш како сви
За њу знају, да сви
Виде то што је невидљиво,
Што не види нико
И не може да се види.

Неће се моћи прочитати
С твог лица та мала тајна,
Нити видети траг
На руменим уснама.
Само ће ти се и даље
Немир ширити грудима
И очи још више сјати.

Али за тајну нико неће знати
Али за тајну нико неће знати.

ПОСЛЕДЊИ ЛИСТ

Тај румени последњи лист,
Што усамљен на грани чучи,
Златом преливен и чист,
Не жели земљу да докучи.

Он би да остане довека,
Макар и потпуно сам
И ново пролеће да дочека,
Ту бих снагу да му дам.

Можда то и није тако лоше,
Дочекати браћу зелену,
Макар сви други одоше,
Он ће сачекати смену.

ТАТА, ТИ СИ МОЈ

Као лептир сред лепе приче,
Девојчица сва устрептала,
Најлепшу реченицу сад сриче:
Тата, ти си мој!

Док шета крај морског шира,
Са својом у татитној руци,
Жубори и нема мира:
Тата, ти си мој!

Шта бих све дао тог трена,
Ослушкујући те речи,
Да мени каже та малена:
Тата, ти си мој!

Њен тата то ни чуо није,
Далеко у својим мислима,
О, као да сам то чуо раније:
Тата, ти си мој!

Данас стојим ту крај плаже,
Чекајући неће ли наићи она,
И поново да чујем како каже:
Тата, ти си мој!

ЧАЈ ОД МЕНТЕ

Баш је лепо на моменте
Пити топли чај од менте.

Кад замирише цела соба
Свак зажели да га проба.

Она: метвица, мента, нана,
На столу нам је сваког дана.

Док пахуље вани лете,
Мирисну нам чипку плете.

Из шољице док се пуши,
Годи непцу, годи души.

СРЕБРНА УКОСНИЦА

Дечак је корачао преко ливаде крај потока, довољно дубоког да се у њему окупа, али он то није намеравао. Около у полукругу била су расута пространства шумских пропланака, жутих и белих од летњег пољског цвећа. У даљини, иза његових леђа, назирала се силуета звоника с црквом и кућама на благо заобљеним бреговима. Сунце се беше попело у висину просипајући златасту прашину свуда около.

– Куда си се упутио, Павле? – дозва мајка дечака седећи на почетку њиве. – Не иди далеко!

– Само мало – одазва се он. – Хтео бих да видим одакле долази поток.

Дечак је идући обалом посматрао у светлуцавој води ракове који трче и рибе чији су се трбуси беласали на сунцу. У густом сплету трава испред њега су искакали скакавци и неке бубе које није познавао. Учини му се да је пре њега неко скоро туда прошао, јер су стабљике биле полегле и згњечене. Један лептир само што му није дотицао лице облећући око главе. Онда је приметио нешто светлуцаво испред својих ногу.

– Гле! – Павле се почеша по пегавом носићу – откуд она ту?

Сагињући се дохвати сребрнасту укосницу чији је сјај привукао његову пажњу. Подижући је у висину очију примети како су јој рубови позлаћени и како је необично лепа, с једном бубамаром на врху.

Павле убрза корак уз поток следећи траг и ускоро према ивици шуме угледа девојчицу са дугом марамом боје мака око врата која се лелујала на ветру.

– Она трчи – севну мисао Павлу и он је дозва. – Хеј! Је ли ово твоја укосница?

Али, девојчица је била далеко да би га чула, па он потрча за њом. Учини му се да је и она убрзала.

– Шта јој је? – запита се Павле. – Зашто бежи?

Већ ју је сустизао. Сва задихана девојчица је у страху стала, окренула се и разрогачених очију погледала Павла. Био је очаран њеним изгледом, цртама лица, немарно распуштеном таласастом косом, очима боје младих трава.

– Да ли је ово твоја укосница? – упита Павле подижући је према њој. Девојчица се осмехну ослобођена страха.

Он јој узврати осмех и пружи укосницу. Њено лице засја још лепшим сјајем.

– Нисам ни приметила да сам је изгубила – рече не скидајући осмех с лица.

– Случајно сам је приметио идући уз поток. Видео сам нечије трагове, а овуда изгледа нико не пролази.

– Баш ти хвала! – рече девојчица. – Зажалила бих због ње. Ја сам Јана. Павле јој рече своје име.

Јана спомену неко име места из кога је дошла, а када он није разумео, објасни му да је то место у страниј земљи из које долази.

Почеша се по коси и упита:

– А откуда да си сама на ливади?

– Видиш ли онај брег тамо у даљини и ону кућу црвеног крова? – упита Јана – Тамо живи мој онкл¹ и ја сам с родитељима у гостима код њега.

Павле опет није разумео ко је онкл, а Јана схвативши то појасни:

– Онкл је мамин брат, мој ујак. Видела сам поток с брега како светлуца и упутила се овамо да га разгледам изблиза.

– Аха! – схвати Павле. – Ливада и поток су баш дивни. И сам сам пошао узводно да видим одакле тече.

– О, далеко тамо из шуме. Али сама не идем до извора. Ишла сам једном с родитељима.

– Аха! – опет се почеша по носу Павле нетремице гледајући девојчицу.

Онда су се разговарајући полако скупа вратили ливадом низ поток где их је дочекала сва забринута Павлова мајка.

– Куд си се изгубио, деране? – упита она. – Већ сам се забринула за тебе.

– Поток извире у шуми испод брега, тамо... – показа руком Павле у правцу шуме.

Павлова мајка погледа девојчицу.

– Зове се Јана и изгубила је укосницу – објасни Павле. – Нашао сам је и вратио.

Мајка виде с каквом пажњом Павле посматра девојчицу не скидајући поглед с ње и лице јој испуни осмех.

„Мој дечак расте”, рече у себи. „Ни приметила нисам како већ постаје мушкарац.”

Испред њих на ветру као море заталасала се висока свиленкаста трава.

¹Onkel - ујак

СТОНОГА КОЈА ЈЕ УСТАЛА НА ТРИ ЛЕВЕ НОГЕ

Велики проблем једне стоноге:
Устала је јутрос на три леве ноге.

Стотину ногу природа јој подари,
Устане ли на леву, тад све поквари.

Боље је било да није ни устала,
Јер је на двадесету ногу пала.

Сад се гега и на ту ногу шепа,
А њој је баш стало да буде лепа.

И док се у хладу као башкари,
Она то хромост скрива у ствари.

КОЛИКО КОШТА

Колико кошта
Штошта?

Штошта кошта
Штошта.

Баш ме брига
Шта кошта
Штошта!

Нек штошта
Кошта штошта
Ал брза пошта

Нека донесе
Штошта
Па шта кошта
Да кошта.

МАЧОР И МИШ

Ја сам мачор од формата,
У кревету мачак зевну,
За све ствари тата-мата –
Миш у рупу брзо севну.

Из отвора потом вири
На делију који дрема.
Да ли спава или жмири?
Уснио је, страха нема.

Али мачор тајно мерка
Тога малог брзог створа.
Цап! – па скочи као зверка
И у трен је код отвора.

Затим миша хитро смота,
Ни реч да изусти.
Било би то баш срамота,
Мисли мачак, па га пусти.

ГУСАРИ И ЊИХОВ НОВАЦ

Гусари, гусари, вашег вам бокца,
Откуд вам толике хрпе новца?

Јесте ли га са грана ко воће брали,
Или сте га ко братија сложено крали?

Нешто се мислим, није могуће,
Толики новац имати код куће.

Ви, чупави вукови с лепих бродова,
Весела дружино опасних лопова,

Дајте овамо барем коју пару –
За сладолед свом верном другару.

ЛУЈ ЧЕТРНАЕСТИ

Краљ Сунце, тако су га звали.
Сунце је вечито, лепо и чисто.
Сви Французи одувек су знали,
Да краљ смрди, то није исто.

Какав то штос беше, каква мода,
У позлати краљевских двора?
Одувек му је била мрска вода
И мислио је купати се не мора.

У петој години опраше му ноге*,
Први пут и баш никада више.
Од тада прођоше године многе:
Текла је Сена, падале су кише.

Иако вода ни тад' не беше скупа,
Седамдесет и више година потом,
Краљ није волео да се купа –
И прљав се опростио са животом.

*Лују четрнаестом су као петогодишњаку само једном опрали ноге од чега се разболео и после тога се није купао до краја живота

ЛЕПОТИЦА ИЗ АУТОБУСА

Девојчица је била веома стидљива и задуго није проговорила ни речи. Само је нетремице гледала кроз прозор у зелена поља која су промицала брзином као на некој покретнијој траци. Указао би се и понеки издужени брежуљак, изненада, са кућама и црквеним звоником, понегде и завијутак реке с брзацима и мостом.

Држала је руке у крилу и непрестано гледала кроз прозор оронулог аутобуса који је труцкао по не баш добром путу. Само је тако гледала не окрећући се и повремено кривећи дуги врат да би видела оно што је брзо промакло а учинило јој се интересантно.

Нико од путника није ни излазио ни улазио на успутним станицама, осим њега, дечака који је ушавши сео баш до ње.

Дечак је крадомице помно погледавао у њено лице глумећи да и сам посматра све то што промиче иза стакла. Није се усуђивао да је ишта упита, а изгарао је од жеље да то учини.

Када се у једном тренутку она љубазно осмехнула, дечак је осмех узвратио и рекао то што је било најједноставније у том тренутку:

– Баш је леп дан.

– И ја тако мислим – одговорила је девојчица и ужагрених очију осмотрила дечака. – Баш је леп дан.

И онда су обоје поново дуго заћутали измеђујући по неки стидљиви осмех.

Када је дечак на једној од следећих станица устао и почео да се спрема за силазак, испоставило се да силази и девојчица, јер је и сама дохватила своју торбу.

Обоје су се насмејали и пошли према излазу и већ након неколико тренутака стајали су са својим торбама на тротоару омање вароши.

- Чудно – рече дечак – чудно да смо допутовали у исто место.
- Можда и није – узврати девојчица. – Можда ништа није случајно.
- Да ти понесем торбу – понуди се дечак.
- Али ти не знаш ни на коју страну идем.
- Сведно.

Било или не чуда, ишли су у истом смеру. Сада су разговарали као да се познају дуго. Можемо сазнати и њихова имена: Теа и Јанко.

Када је Теа рекла да је стигла на циљ, а то беше пред једном кућом обраслом у зеленило, Јанко зажали и учини му се да је све то пролетело тако брзо као трен. Као да је сањао и сан се прекида с одласком девојчице.

– Ја имам још мало да пешачим – рече. – Не далеко, неколико уличица даље.

– Остаћу овде у гостима цело лето – рече Теа. – Биће ми драго да се поново видимо.

– О! – само што од среће не ускликну Јанко – Доћи ћу да те потражим ускоро.

Теа му пружи руку и замаче иза баштенске вратнице, а Јанко постоја неколико тренутака и осмехнут поскочи увис.

- Каква лепотица! – узвикну весело и продужи низ улицу.

СЛАП И ЈЕЗЕРО

Низ стене су се обрушавале пенушаве воде и падале у дубину. Дно понора нисмо могли видети од измаглице коју су стварале капи. Сама измаглица имала је ружичасту боју од сунчевих зрака које су се ломиле пролазећи кроз њу. Шумови сливања воде звучали су нам као најлепша музика док смо седећи на брегу гледали у слап.

– Шта мислиш који је највећи слап на свету? – упита ме Бане.

– Овај наш – рекох не размишљајући.

– Их! – брецну се он. – Шта причаш?

– Онај на Ниагари – покушах да се исправим.

– Хм – промуца Бане не запиткујући више.

Тада смо приметили како се према нама приближавају Лана и Лара, сестре близнакиње из града које су тог лета биле у гостима код ујака. Обрадовасмо се кад их угледасмо и на брзину поправисмо разбарушене чуперке.

– Стижу лепотице – осмехну се Бане.

– Буди пристојан – опомену га.

– Такав сам ја.

– Откуд оне овде? – запитах више за себе гледајући у њихове шарене хаљине, лелујаве на поветарцу.

Беху већ близу кад су нас приметиле. Нису застале.

– Ђао! – рекоше у исти глас.

Селе су подмотавши на исти начин ноге испод. Близнакиње ваљда увек све раде исто. Мисле и говоре. Толико су једнаке да их не разликујемо. А тако су лепе, обе, зеленооке као што је вода у језеру испод нас.

– А зашто се не бисмо окупали доле? – упита једна од њих.

– Може – као из топа дочека Бане, а ја га збуњујуће погледах мислећи како немам купаће гаће.

Њих троје се сјурише у долину, па ни мени не преостаде ништа друго. Могу их само посматрати како се купају, помислих.

Ни Бане није имао купаће гаће, него обичне, платнене, с ногавицама, а ни близнакиње. Мене беше стид да скинем панталоне, па ме њих троје угураше у воду у њима. Боље је тако, помислих уз веселе гласове који су допирали из свих грла.

Вода беше прохладна, али бистра као небо изнад.

Пливали смо подаље од слапа, тамо где је површина била мирнија.

– Где је Лана? – усплахирено узвикну Лара у једном тренутку. – Где је Лана, где је Лана...?

Нисмо је видели. Сви смо застали. Тада она за тренутак исплива на површину копрцајући се и ми схватисмо да се догађа нешто страшно, да се утапа. Запливасмо у том смеру где је нестала. Зароних и угледах је под водом. Приближих се и осетих како ме је шчепала вукући на дно. Напрегнух сву снагу не испуштајући је и некако се дочепих површине. Тада су нас ухватили и њих двоје, па смо се пливајући приближили обали.

– Нико да није ни реч зуцнуо о овоме! – рекох задихано гледајући у разрогачене Ланине очи, и њу сву уздрхталу и избежумљену од страха.

Седели смо тада дуго уз воду несвесни како нам се могло догодити нешто страшно. Али, ипак, срећни што се све добро завршило.

ШТРОКО

Ја сам вам, брате, увек такав –
Ујутро чист, у подне штрокав.

Не разумем у чему је квака,
Да мене нађе штрока свака.

Увек је тако: и најмања флека,
Као да само на мене чека.

У сласт ужина, лепа клопа,
Флека не чека – на мајицу опа!

Сви ме зову: Штроко, Штроко!
Какве сам среће, она ће и у око.

РОДА И РОДАЦ

Родац стојећи на једној нози,
Након дугог пута и повратка,
Чешљајући перје своје драге
Рече: Мила, баш си ми слатка.

Рода на то, устрептала од среће,
На крову који засипа мрак густе,
Спремајући гнездо заста на трен
И нежно главу му на крило спусти.

Кренувши да ради, миче сламке,
Рода погледа у небо пуно звезда,
Стидљиво се насмеши и настави
Да уређује унутрашњост гнезда.

Посла се прихвати и сам Родац.
А онда застаде само за тренутак,
Сећајући се афричких даљина
Након повратка у њихов кутак.

Идемо, драга, обновити наше гнездо,
Рече Родац уз весели клепет кљуна,
И настави уз вешто савијање прућа –
Да нам кућица буде дечице пуна.

ЖАБИЦА

Са широког листа локвања,
Док се сумрак на бару слива,
Жабац о лепој жабици сања,
Која недалеко од њега плива.

А жабица, дама и каһиперка,
У води коју већ осваја мрак,
Испод ока га стидљиво мерка,
Не дајући му никакав знак.

Свиђа јој се тај жабљи даса,
Чији крeket баш оставља траг.
Он је музикант доброг гласа,
Који и не схвата да јој је драг.

Жабац напокон у воду скочи.
– Пази како скачеш, ниси слеп!
Рече жабица ширећ' сснене очи.
Умало не казавши: О како си ...

У заносу тихе вечерње лепоте
Спусти пољубац широк ко лепеза
Жабици се из грла једно Ах! оте –
И постадоше принц и принцеза.

У заносу тихе вечерње лепоте
Спусти пољубац широк ко лепеза
Жабици се из грла једно Ах! оте –
И постадоше принц и принцеза.

ЦИПЕЛИЦЕ, КУЋА ЗА ДВА МИША

Када су јесењи дани постали хладнији, устрчао се миш Јанко тражећи прикладно склониште за зиму, јер је знао да до првих пахуља није далеко. Обишао је цело двориште, сеник, подрум и на крају се провукао кроз једну рупу у дворишној згради коју су домаћини звали остава и у којој су завршавале непотребне ствари. Хеј, каквих ту ситница није било! Свакаквих чудеса које је он први пут видео.

– Охо! – весело узвикну. – Ово би могло бити оно што тражим. Овде је довољно топло и пријатно.

Почео је да претражује унутрашњост просторије, јурцајући с једне на другу страну, пењући се на одбачене ствари, чак и на прозор, да би осмотрио какав је поглед на башту, још зелену. Ушао је у један џак у коме је било доста семенки пшенице, мало грицнуо, спавнуо и закључио да му ту није баш пријатно, да је мрачно и недовољно удобно. Онда се завукао у једну картонску кутију у којој су биле разне играчке и одмах закључио да оне сигурно припадају оној плавокосој девојчици која га је једном појурила уз цику. Намигнуо је једној лепој лутки, попео се на коња и викнуо: Ђиха!, али коњ је остао на месту.

– И ти си ми неки коњ! – љутито је викнуо Јанко. – Обична рага.

Скочио је на под и почео да трага даље. Успентрао се на полицу на којој је било доста старих књига и стрипова, па наставио да се пење с једне на другу преграду. На предзадњој полици угледао је две жуте ципелице и ускочио у прву.

– Аха, каква срећа! – ускликнуо је сав озарен када се нашао унутра међу меким крзном којим је ципелица била обложена. – Ово је сами рај.

Одмах је схватио да је то оно што тражи и да је тим потрага завршена. Стално се осмехивао и ваљао, пребацујући се преко главе, излазећи ван и враћајући се у своје ново царство.

– Какав поглед само! – задовољно је закључио гледајући кроз стакло у шарену птичицу која је брисала кљун о гранчицу. – Цела башта ми је као на длану.

Затим се спустио и наставио да тражи шта се у тој просторији још може појести. Бацивши поглед на таваницу приметио је како на кукама висе кобасице, пршуте и сланина.

– Хеј, Јанко, царе! – ускликнуо је. – Баш сам срећковић. Па ово је више од раја.

Онда је унутра нашао доста ствари које је могао да грицка, али је, ипак, одлучио да кроз ону рупу коју је открио донесе из баште још хране коју воли и смести испод самих ножица сталаже.

Вратио се у своју ципелицу задовољан и заспао. Ни сам не зна колико дуго је спавао, тек, пробудило га некакво гребуцкање на врху његове ципелице. Отворивши очи није могао да верује у то што види. Одозго га је гледала мишица Луна с којом се понекада знао поиграти трчећи између редова грашка.

– Шта ти ту радиш? – упитао је трљајући очи.

– Тражим смештај за зимовање – одговорила је Луна. – Али, ти си ме предухитрио.

– Како то? Па имаш другу ципелицу, одмах у комшилуку.

– Да, али твоја је боља?

– Како то?

– Твоја нема рупу на врху. Моја је десна и рупа је сигурно настала због тога што је девојчица често шутала каменчиће.

Миш Јанко се почешао по глави, размишљајући шта да каже, али му се никако није напуштала кућица коју је већ одабрао, попео се горе до Луне, па је на крају рекао:

– Знаш, Луна, има то и својих предности...

– Каквих предности? – готово се љутнула Луна. – Мислиш на промају или шта?

– Ма не, него на то да ако те неко појури имаш резервни излаз да шмугнеш, а мени остаје само овај отвор према небу. Осим тога, драга, можеш по вољи да направиш врата на тој рупи и...

– Какогод, видим да ниси спреман да се мењаш, кавалиру. Одох ја.

Луна нестаде у унутрашњости десне ципелице, Јанко се протегну и примети како зраци сунца косо продиру кроз прозор и обасјавају ципелице. Би му драго што ове зиме неће бити сам, што је ту поред њега једна лепа мишица. Скотрљао се унутра у меко крзно и није могао да верује како му се посрећило да набаса баш на Нинине ципелице које су њој постале тесне када јој је нога порасла, а било јој је жао да их баци, јер, оне су јој биле најдраже, па их је одложила на полицу да је подсећају када је била мала.

Ујутро, када су врата зашкрипала, Јанко је пробудивши се остио како се ципелица као брод љуља. Скупио се на самом шпицу, сав премро од страха. То је Нина улазећи сасвим случајно узела ципелицу да је још једном након дугог времена погледа.

– Само ви спавајте лепотице! – рекла је Нина враћајући ципелицу на место. – Ту сте као некакав украс.

Када су се врата уз тресак залупила, Јанко је јурнуо на врх, још задихан и у страху. Видео је како Луна и сама у страху из друге ципелице гледа час у њега, час у врата оставе.

– Премро сам од страха – рече Јанко. – Шта би било да је гурнула руку унутра?

– И ја – промуца Луна. – Мало је недостајало.

– Не идем ја никуда одавде – кочоперно се испрси Јанко. – Превише је добро овде да бих тражио ново склониште, ма шта се десило.

– Овакво што се сигурно тешко налази. Остајем и ја – потврди Луна.

Онда су обоје почели да довлаче разне ђаконије из врта и да их смештају испод полице, свако на своју страну. Уз осећање потпуне смирености и задовољства спокојно су чекали зиму, јер су знали када застуди да ће им у Нининим ципелицама бити као у рају.

АЈА

Зацело није пала с неба, помислио је деда Илија када је испред њега изнебуха пала Анђелија, Аја како су је кратко звали. Немарно разбацана коса као у страшила, широм разрогачене и уплашене крупнасте очи, лице, руке и хаљина умазани црним дудињама, и кокоши које су се разбежале по дворишту, а она стоји као укопана испред њега као мали разбојник с отргнутом граном. Управо је прекинула поподневну дремку на дворишној клупи деди Илији. На једној страни је његов шешир, на другој лула и он забезекнут тим малим чудовиштем који трепће.

– Будибогснама! – чешка се по коси деда Илија. – Откуд се створи ти, мали ђаволе?

Аја и даље само трепће, хтела би да заподене разговор, али од страха који је обузима после пада није способна да изговори ни реч, само стоји као укопана.

Код ње ништа није обично, зна то деда Илија, али да долеће с неба, е то је баш мало превршило меру. Она која никада нема мира, која се вере куд стигне, која не затвара уста, очи, руке, стално у журби и кад седи, спремна да изненади. Стално у покрету, бацака се и јури, чак када и спава.

– Откинула се – показује Аја грану с дудињама.

На њој ни огреботине.

Овакве чува Бог, мисли деда Илија срећан што се ово његово дериште није повредило. Није то шала, прелетела је неколико метара до тла. А шта да је пала два метра даље, на ограду? Не сме ни да мисли.

– Аја, Аја – прибире се деда – шта ћемо с тобом?

– Шта могу, откинула се – приноси Аја грану деда Илији, као да се плаши за одломљену грану, да је он не укори, а не на то што је пала.

– Ма, пусти грану, ђаволице! – смеши се брк деда Илији. – Могло је да крене по злу. Могла си на главу.

Враћају се и коке, полако, кљуцају дудиње, предводи их велики крупни петао, љубимац деда Илије.

Аја, којој је минуо страх од пада, полако се приближава деди који је ставља у крило. Он покушава да јој размрси и поправи косу, распршену и жуту као слама. Не, то неће ићи. Њене пуначке ноге такође су умазане дудињама, а босонога стопала вапе за водом.

Деда гледа горе у гране дуда.

– Како си пала? – пита срећан што се све добро завршило.

– Наглавце! – каже Аја, мирно, не трепнувши.

– Неће бити – лагано је чвокну деда у теме. – Читава је.

– Ма, кад ти кажем. Летела сам овако – показује руком Аја смејући се охрабрена што је деда не кори. – Само сам се стрекнула.

Утом у двориште утрчава Алекса, дечак из суседне куће, с фризуром као сврачије гнездо, на што Аја као избачена опругом скаче и већ је код баштенских вратница.

– Буди им на помоћи, Боже! – шапуће деда, јер зна да ће сада да настане урнебес, на најлепшој цветној ливади или бистрој речици на чијој обали има опасних пањева а у матици вирова.

– Устани, Илија! – мрмља деда, ставља шешир на главу, лулу у уста и лаганим кораком полази за Ајом и Алексом. Они већ трчећи одмичу преко ливаде према речици. Толико су брзи да их након неколико тренутака више не види. Већ су испод насипа, на обали.

Деди треба времена да дође до насипа, а када стигне види како Аја и Алекса као два штенета већ пливају према другој обали. На средини се љуљушка чамац из кога маше комшија Лазар, терајући их да пливају даље како му не би плашили рибе.

Аја прва излази на пешчани спруд. Неуморна је и прва у свему. Она хоће да буде увек најбоља.

Деда пуши и дежура. Али шта то вреди. Немогуће је сачувати и стално имати на оку немирну Ају. Док си трепнуо, она се изгуби.

– Где се денуше? – трепће деда, изгубивши их из вида само толико колико му је требало да припали лулу.

Попут расточених сенки над реком се шире разгранате и високе врбе. Сунце се лагано примиче шумовитом брду. Коси зраци као злато се точе низ воду. Ускоро ће се та светлост згуснути у таму. Време је да деда Илија дозове Ају и Алексу. Али, где су та деришта? Куда су шмугнули? Зове их, али се они не одазивају.

Онда их угледа на дебелој грани дрвета наднесеног над реком.

– Сад ће скочити мали ђаволи – закључује деда Илија и пре него што мисао одлепрша, њих двоје уз врисак стрмоглављују се према води.

Страхује за њих. Тамо има корења које штрчи. То ови блесавци не знају. Они не размишљају много.

Онда види како обоје пливају према њему.

На обали, деда забезекнуто гледа у Ајино окрвављено колено.

– Шта је то? – пита уплашено. – Боли ли те?

– Нисам ни приметила – каже она, ипак храмљући.

– Паднеш с дуда, па ништа. А шта ћемо сада кад стигнемо пред родитеље, Аја?

– Ништа страшно – каже Аја мирно. – Обична огреботина – додаје, мада се не чини тако. Бразготина је добока и дуга.

Нема друге, деда је узима и носи преко ливаде коју обасјавају последњи зраци сунца. Алекса звјера уплашено корачајућу упоредо, гледајући час у Ајино колено, час у њу високо горе на дединим раменима.

– Тако ми и треба – гунђа Илија. – Кад не пазим довољно. А ко и да пази на овог вражићка.

И стално се смешка журећи да што пре стигну до куће како би Аји испрали и превили рану. А Аја не затвара уста. Прича ли прича, меље као мала воденица. Алекса скакуће и брине се да ли Ају боли.

Сунце им маше посљедњим зрачком, па и оно одлази за брдо, да се до ујутро одмори.

КАКО СУ МИНА И ЧАСЛАВ БЕЖАЛИ У СВЕТ

Млади кочоперни мрав, који и није волео стално марљиво да ради, стајао је једног дана наслоњен на ограду, загледан у даљину. Сањарио је о путовању у далеки свет. Бешумни ветар му је мрсио косу, док су остали мравци затрављеном стазом вукли своје терете.

Обузет мишљу да крене, једноставно се изгуби без поздрава, јер је одавно маштао да се нађе у неком далеком граду на обали мора, где га нико не познаје. Није одмах ни приметио како се једна такође млада мравица, која се звала Мина нашла у његовој близини.

– Шта смераш? – упита она када скрену поглед према њој.

Часлав, тако се звао мрав сањар, нехајно је погледа и одговори:

– Откуд ти то? Зашто мислиш да нешто намеравам?

– Јасно је као дан. Нешто си наумио, види ти се из очију.

– Ма немој, како си то прочитала, ти свезналице?

– Већ дуго те посматрам. Све теже ти пада рад и схватила сам да си наумио да шмугнеш.

– Па шта ако сам и наумио? Сањам да будем капетан једног прекоокеанског брода... да обиђем свет.

– Идеја ти није лоша, али за једног мрава то је готово неосвојива мисија.

– Ништа није немогуће, ако се верује... ако се сања – додаде Часлав.

– И ја бих с тобом – рече мала мравица Мина. – Баш бих волела видети светске градове.

– Охо, па да ми будеш терет.

– Терет?! Зашто бих ти била терет? Могла бих ти бити од помоћи.

– Заборави! – рече Часлав важно.

Чим су прве звезде позлатиле небо, Часлав се искрао из Мравињака и кренуо на пут. Тек што је начинио неколико корака кроз траву, упутивши се стрмином према долини, иза једног грма пред њега бану мравица Мина.

– Ти! – узвикну Часлав. – Немој ни да сањаш. Врати се у Мравињак.

– Не, остајем с тобом, иначе ћу узбудити цели Мравињак – рече мравица Мина. – Па ти сада бирај.

Часлав се почеша иза врата гледајући нетремице у мравицу Мину. Схвати да се налази у незгодној ситуацији и да је можда боље да попусти. Ко зна, помисли, можда ми стварно буде од помоћи. А и свиђа ми се. Нарочито њено лице и очи.

– Добро – помирљиво ће Часлав. – Само буди тиха. Барем док не одмакнемо.

И тако су се њих двоје упутили кроз високу траву на пут око света, не схватајући колико је он дуг.

Идући све даље и даље, ускоро су се нашли пред малом барицом, не већом од дечјег стопала.

– Није могуће да смо стигли тако брзо – рече мравица Мина. – А не видим ни један брод.

– Хм, ово мора да је неко мало море – закључи Часлав. – Премало је. Велико море или океан су сигурно близу. Пођимо даље!

Кренули су безбрижно срећни због звезданог неба и Месеца који им се осмехивао. Около су певале птице и кркетале жабе. Млака ноћ их је миловала и они су пожурили да што пре стигну на обалу мора.

Ускоро су стигли на обалу реке, бистре и посребрене водене површине у којој су се огледале звезде и Месец. Река је била широка, а њих двоје тако

сићушни. Уз обалу у близини љуљушкао се мали чамац. Часлав похита и узвера се уз грану која се надвијала над њим, па се спусти на прову. Исто учини и мравица Мина.

– Сада можемо да се отиснемо око света – важно се испрси Часлав. – Стигли смо на море. Само да укључимо мотор и ћао. На овом великом броду лако ћемо опловити свет.

– Хеј, ви тамо! – одједном се разлеже глас. – Одмах да се вратите на обалу!

Била је то група мрва из Мравињака, међу којима и њихови родитељи. Часлав и Мина занемеше и збуњено се погледаше. Откуда они ту? Како су сазнали? Они су се искрали да то нико није могао приметити.

Шта су друго могли, покуњено су се узверали на обалу и стали међу мноштво мрва који су их окружили. Минина мама је притрчала и загрлила кћер сва у сузама.

– Драго дете, шта ти би? Растужило ме твоје опроштајно писмо. Много је лепо, али и тужно.

А, тако, сину у главу Чаславу. Тако ми и треба када слушам ову кмезавицу. Баш ми тако и треба. А сада сам могао бити далеко. Сигурно на средини света.

Чаславов тата га повуче за ухо.

– Хоћеш да бежиш, а? Даћу ја теби те твоје авантуре. Радићеш ти мени одсад као прави мрав.

Повели су их кући, сви срећни што су их пронашли, само су Мина и Часлав били тужни. Они су сањали да оплове свет и виде многе светске престонице и да се можда једном врате с многим доживљајима.

Часлав је попреко погледао Мину и она је све схватила.

ДВЕ АНЕ

Девојчица је имала вилинску косу, дугу и плаву, са увојцима на крајевима, и очи зелене као језерска вода. Чаробан осмех, који ни за тренутак није напуштао њено озарено лице, као да је наговештавао њену неизмерну срећу због путовања. Већи део тог пута она је преспавала на теткином крилу, уљуљкана равномерним клопарањем воза који је грабио равницом. Испочетка је непрестано гледала кроз прозор на пределе који су промицали, али када је сан почео да склапа њене трепавице, и када је паучина мрака прекрила свет напољу, тетка је предложила да се опружи на седишту и положи главу на њено крило. Биле су саме у купеу. Тетка је угасила светло и девојчица је брзо утонула у сан.

Није знала колико је дуго спавала, шта је све сањала, али када је тетка лагано продрмала, пробудивши се видела је да је напољу већ сунчани дан.

– Ана, пробуди се! Сада можеш кроз прозор да видиш море.

На ту чаробну реч море скочила је и приљубила лице уз стакло. Она га је тада први пут видела уживо, мирно и огромно, светлуцаво, у даљини, преко каменитих падина са мало зеленила. Ни трага од оних равница које је гледала уснут, ни шума, ни бистрих и кривудавих река.

– Како је велико! – ускликнула је одушевљено Ана. – Не види му се крај.

– Ускоро ћемо стићи на станицу, а онда идемо прво у хотел, па на плажу.

Ана је постала нестрпљива. Једва је чекала да додирне ту велику воду за коју су јој рекли да је слана у што она није могла да поверује.

Ускоро, након смештаја, похитале су на плажу где је тетка изнајмила лежаљку и сунцобран. Она се у свему брижно старала о Ани, плашећи се да јој ужарено сунце нагло не опече кожу.

Ана је ухватила тетку за руку и бојажљиво кренула у воду. Чим су загазили до колена, брзином је захватила дланом воду и лизнула је. Гле, стварно је слано. Да не поверујеш, помислила је у себи сећајући се бистре реке која је протицала поред њихове куће. Тамо ју је ујак научио да плива и због тога је сада била веома срећна.

Убрзо је запливала, а за њом и тетка и сама срећна, више због Ане него себе. Она је уштедела довољно новаца да своју љубимицу први пут одведе на море. Она јој је била све.

Већ идућег дана Ани је помало недостајало њено старо друштво: Милица, Коле, Ања, Лука... Како би било лепо да су сада и они ту с њом скупа. Није се пожалила тетки. Била јој је неизмерно захвална за ову срећу и чврсто ју је загрлила, пре него што се спустила на лежаљку испод сунцобрана.

Када је касније након дугог пливања изронила из воде и стопалима дотакла ситни песак, одједном се нашла лицем у лице с непознатом девојчицом. Срдачно осмехнута она је, као да се познају одувек, рекла:

– Зар није чаробно? Ништа на свету не може заменити море.

Ана је затрептала, обрисала воду с очију, и сама се осмехнула и климнувши главом рекла:

– Да, слажем се. Нисам ни претпостављала да је тако лепо.

– Први си пут на мору? – упитала је девојчица.

– Да – кратко је одговорила.

– Ја сам ту стално. Живим у близини. Зовем се Ана – рече пружајући руку.

– И ја – насмеја се Ана. – И ја се зовем Ана.

– Две Ане! – изговориле су то готово скупа уз смех.

– Можеш ме звати Ани. Тако ме сви зову.

Већ идућег дана девојчице су осећале велику блискост, као да су се познавале дуго. Чаврљале су о свему и свачему. Готово да нису излазиле из мора.

– Твоја мама не иде често у воду – закључила је Ани видећи Анину тету како седи испод сунцобрана и погледом их прати.

– Она није моја мама, него тета – одговорила је Ана.

– Извини, мислила сам да ти је мама.

– Ја немам маму – рекла је обореног погледа Ана. – Умрла је када сам се ја родила. Од тада живим с тетом, татином сестром.

– Ох! – тужно је промуцала Ани. – Разумем. Ни ја немам маму. Не познајем је. Не знам ни како изгледа.

– Како то? Сви имају или су имали маму.

– Не и ја. Она ме оставила након рођења и нико не зна ко је и где она. Други људи су ме усвојили и они су ми као родитељи.

Ана ју је погледала сажаљиво. Мора да Ани много пати због тога, помислила је. Она барем зна како јој се звала мама. Има много фотографија и сви су јој причали о њој. Затим је нежно спустила руку на њено раме као да жели да је утеши, а онда су се загрлиле и бућнуле скупа у воду. А под водом је све друкчије. Неки други и лепши свет. Чаробнији и срећнији. Свет у коме се не може остати дуго, али, свеједно, у њему је макар и неколико тренутака чаробно лепо. И тихо. Као у сну.

– Волела бих да нас ти и твоја тета посетите – рекла је једног дана Ани.

– Имам толико тога да ти покажем. А могла би да останеш и на спавању са мном. Тако бисмо целу ноћ могле причати.

– О! – изненађено ће Ана. – Било би лепо. Питаћу тету да ли се слаже.

Већ идућег дана Ана и тета су с поклоном који су купиле корачале према кући у којој је живела Ани. Била је то лепа кућа на узвисини са терасама према мору, кривудаваом каменом стазом која је ишла од улице према веранди, много приморског растиња и неколико воћака у врту, бујном и зеленом.

– Стално извирујем на улицу – радосно им је потрчала у сусрет Ани – очекујући када ћете се појавити.

Требало је само видети тај срдачни сусрет две девојчице, две Ане.

Тренутак касније Ани је повела Ану у своју собу, а тета је остала да разговара са домаћинима.

– Знаш, понекада сањам моју маму – поверила се мало касније Ани.

– Она је лепа, витка и висока. Тада личи на вилу и има вилинску косу. Исто тако лепу као што је твоја. И као да чујем како ми говори да јој је жао што ме оставила, али да тада није могла другачије. И каже како ће једном доћи да ме узме и одведе са собом.

Ана није знала шта да јој одговори. Осетила је како је нешто стеже у грлу и грудима. Она је знала да њена мама никада неће доћи да је узме у загрљај. Ани је могла барем да се нада.

– Како ти је лепа соба – скренула је Ана разговор у другом смеру. – Сигурно много уживаш гледајући у море.

– Када си стално поред њега и заборавиш да је ту. Навикнеш се и не гледаш га.

– А какво је ово воће са тако лепим црвеним плодовима? – упитала је Ана гледајући на стабло испод прозора крцато плодовима, неке од њих испуцале, из којих су вириле још црвеније семенке.

– То је нар. Веома је кисео – рекла је Ани искрививши усне као да га управо куша. – Ја га не једем.

– Хм – искривила је и Ана усне као да је осетила колико је кисео.

Тета је веома невољко пристала да Ана остане на спавању код Ани. Она се никада од ње није одвајала, али видећи колико су се њих две спријатељиле, а претходно чувши од домаћина и тужну причу како ју је мајка оставила као замотуљак у парку, није имала куда.

Девојчице нису знала шта би од среће и почеле су весело да скачу.

Одлазећи и опраштајући се са домаћинима, уз њихово обећање да ће ујутро заједно доћи на плажу, тети је у крајичку ока заблистала једна суза.

ЗЕЧИЋ

Стари баштован са широким сламним шеширом поранио је у башту пре сунца.

Танки, једва приметни, праменови млечне магле вукли су се одоздо од реке према њему. Баштован је био срећан што поред његове баште тече бистри поток и што има довољно воде за залевање. Поток се улива у реку доле код чворноватих врба, али пре тога остављајући довољно воде баштовану за његове биљке. Он је танко гумено црево једним крајем уронио у његов бистрик горе изнад његове баште, а другим залива разно поврће и неколико здравих воћака. Они воле да то он чини ујутро рано, пре него што летње сунце упече, и то баштован добро зна. Слободан пад воде му дозвољава да то чини с лакоћом.

Пре него што се прихвати тог посла баштован напуни глинену тестију бистром и хладном водом, стави је у траву испод стабла и повремено отпије гутљај. Тестија је ишарана лепим зеленим и смеђим шарама. Веома вешто је обликована, са извијеном ручком и исто тако витким пипком за воду. Личи на право мало уметничко дело.

Баштован има довољно времена да све ради полако и веома пажљиво. Зато је његова башта тако зелена и бујна. Загасито црвени парадајзи извирују испод пузавица привезаних уз дрвене стубове, по земљи испод широких листова леже крастваци, а ту је и неколико диња и лубеница између врежа као и разно друго поврће. Гледајући их он се задовољно смешка и уврће свој дуги брк.

Кад сунце одскочи високо изнад брега и проспе своје нити у долину, испуњавајући је сјајем, одозго од куће доскакуће Нина носећи велику корпу од прућа.

– Деда, деда! – повиче радосно. – Шта ћемо данас брати?

Нина је његова унука и тек је напунила осам година. Иако воли ујутро да одспава, она ипак не жели да пропусти то задовољство да с дедом бере поврће.

У корпи се ускоро прво нађу краставци, ни велики ни премали, па парадајз, онај крупни и онај ситни који се лако бере и који називају шери, неколико мркви, першун, стручак цветова невена... Деда чукне по лубеници и ако закључи да је дозрела, откида је и ставља на страну, а ако не, оставља је да дозри. Понекада подигне врежу с дињом која се зажутила, омирише, дубоко удахне и каже:

– Дозрела је лепотица. Данас ћемо њу убрати и понети кући – закључи задовољно.

При самом поласку кући деда убере и неколико бресака и понеку рану јабуку.

А Нина весело скакуће на једној нози око њега, сва радосна и стално завирује у корпу дивећи се свим тим плодовима. И деда је задовољан. Он је сачувао све то семење од прошле године, пре садње га натопио у води да проклија, онда посејао у посебне посуде за расаду, па тек када су биљчице ојачале пресадио у башту. Све је то његов труд, осим што је и бака мало понекада припомогла.

Када су већ кроз башту кренули кући, Нина је изненађено застала.

– Деда – упитала је разрогачених очију, помало уплашена – шта је оно међу мрквама?

Деда испрва није добро видео, а када се примакао и сагнуо, у руци је подигао за уши зеца. Он је почео да цвили и да се батрга, отерсајући ногама. Био је сасвим мали, вероватно тек недавно рођен, од страха се скупивши међу мрквама, можда се понадао да га неће видети. Деда би сигурно и прошао поред њега, али Нина не, она је све видела.

Почела је од среће да скакуће око деде, да додирује зечића, највише се одушевљавајући његовим нежним трбухом и кратким репићем. За то време зечић се и даље трзао, цвилео, на трен смиривао, па опет почињао све испочетка.

– Молим те, деда, понесимо га кући – сва узбуђена Нина је и даље поскакујући око деде молила – Баш бих волела да га храним.

Деда је и сам знао да овакво мало створење тешко може да преживи само у башти коју посећују сеоски пси што лутају поред реке.

– Добро! – рекао је. – Понећемо га. Овде се не би осећао сигурно, а код куће ћемо му већ наћи место.

Затим је скинуо свој шешир, ставио у њега зечића и вратио га на главу. Нина је била одушевљена дедином довитљивошћу и није престајала да скакуће око њега. Њеној срећи није било краја. Имала је и мало страха да би зечић могао да се искобеља испод шешира и да шмугне кроз башту, али када је деда руком потапшао његов врх, набијајући га до ушију, Нини је лакнуло. Деда је у једну руку узео корпу пуну поврћа, у другу дињу и онда су кренули кући.

А код куће, након што је одложио поврће и дињу, деда је у соби скинуо шешир из кога је искочио зечић.

– Ју! - цикнула је бака. – Будибогснама, човече, шта ти је то?

– Зар нисам чаробњак – нашалио се деда чупнувши свој брк. – Када могу они у циркусу, зашто не бих могао и ја?

Зечић је пун страха шмугнуо под кревет, а Нина је пожурила да види где је Нера, њена као ноћ црна мачка. Када се уверила да није у кући, сагнула се под кревет и дохватила зечића. Али, као што га је брзо дохватила, тако га је још брже пустила. Она је била још мала и није имала искуства с таквим животињама које се отимају и скиче.

– Не бој се, Нина! – рекао је деда. – Сачекај да донесем онај велики кавез. Тамо ћемо га ставити и покушати да хранимо.

Деда је отишао по кавез, а Нина је поново ухватила зечића. Он се сада од страха мало примирио и она га је држала као малу мекану туфницу међу длановима. Имао је оборене уши и стално је дрхтуруио.

Деда је поставио кавез на стари сто у ходнику, Нина је убацила зечића и затворила враташца. Зечић је почео да сакуће од решетке до решетке, а онда се, видећи да нема куда, смирио у једном ћошку.

– Овде је сигуран – рекао је деда. – Ту му ни Нера неће моћи ништа.

– Шта да му дамо да једе? – упитала је Нина упирући поглед у деду. – Шта овако мали зечићи најрадије једу?

– За почетак му дај мало млека у чинијици, па да видимо. Касније ћемо му донети зелен и малу мркву.

Нина је отрчала и ускоро се вратила с чинијицом млека. Деда је отворио враташца и поставио је пред зечића. Али, он се од страха није померио.

– Оставимо га насамо – рекао је деда. – А ти хајде поново у башту и убери неколико листова младе салате и ишчупај што мању мркву. Можеш и више.

Као да је Нини требало рећи двапут. Истрчала је из куће и отишла у башту. Вратила се тако брзо да ни деда није могао поверовати како је хитра. Он ју је волео највише на свету, а и она њега. Њени родитељи, дедин син и снаха, радили су у иностранству, а Нина, веома добра девојчица, била је код

баке и деде слушајући их у свему. У руци је држала салату и мркве. На брзину их је опрала и пружила деди.

– Тако – задовољно се насмешио деда. – Оставимо сада нашег лепотана самог. Да се мало ослободи.

Хе, хе! Лако је то рећи, али како спречити Нину да стално не вирка у ходник како би установила да ли је зечић почео да једе. Видела је да се ипак креће, мало оњуши салату, мркву, али никако да почне да грицка.

Нинином одушевљењу није било краја када је у једном тренутку видела како је зечић почео да једе салату. Ђурила је иза врата да га не уплаши, а срце јој је ударало као мали добош. Она би га најрадије привила на груди, али је знала да је то немогуће, да он мора да се удомаћи у њиховој кући.

Већ након неколико дана Нина је слободно могла да стоји поред кавеза и гледа како зечић једе.

– Где ти све то стане? – мислила је Нина. – Тако си мали, а толико једеш.

И била је радосна због тога. Деца из суседства су долазила да се диве тој мекој грудвици која скакуће по кавезу. Нинина најбоља другарица Милица је сваки дан доносила све млађу салату за зечића. Шта све нису покушавале да му дају – крушку, јабуку, мало диње...

Зечић је лепо растао. Нина је знала да га узме и пусти у собу када Нера није била ту. А он је скакутао по паркету и тако се удомаћио као да је одувек био ту. Понекада би га узела у крило и он би се удубно угнездио, мрдајући њушкицом. Деда се смешкао, а бака стално пазила да не нагази малог враголана.

Једном ћемо морати да га пустимо у природу, мислио је деда, али то никако није смео рећи Нини.

ЈЕЖУРКО КОСТЈА

Када се јежурко Костја, након дуге летње ноћи и лутања шумом, нашао на њеном крају, застао је као укопан. Стајао је на почетку ливаде прекривене травом и цвећем, а све док му је поглед допирао низ падину, видео је долину блиставу од светлости сунца. Иако је то за све јежеве, његову браћу и родитеље, било време за починак, одлучио је да остане још мало у том сјају. Једноставно није могао одолети тој лепоти у којој се нашао. То је за њега било нешто ново.

Костја је био млад, тек је био напунио пет и по месеца, и имао је још мале и веома мекане бодље. Оне за никога нису представљале опасност. Зато га родитељи нису пуштали далеко од себе. Он сам не би био у стању да се одбрани ни од најмање птичице. Сада им је шмугнуо, па иако јежеви имају веома развијено чуло мириса и одличан слух, нису могли открити куда се денуо. Мали ђаволко се био добро притајио. Дозивали су га, тражили и на крају одлучили да се врате у дубину шуме, надајући се да ће га наћи идуће ноћи. Мајка јежица је била веома тужна и забринута, али ништа ту није могла, јер су се јежеви увек с почетком дана враћали у шуму, грмље и лишће.

Јежурко није губио време, него је одмах кренуо низ ливаду.

Једна пчела је зазујала изнад његове главе када је телом зањихао цвет из кога је она управо скупљала цветни полен.

– Хеј, ти, неспретњаковићу! – викну пчела. – Пази мало!

– О, опростите! – учтиво ће Костја. – Није било намерно. Несмотрено сам запео.

– Куд си то наумио? – помирљивије ће пчела.
– Први пут сам овде, па да мало разгледам.
– Аха, на добром си путу. Ово је најлешша цветна ливада у крају.
– Ја сам стално у шуми и сада сам се искрао од родитеља да мало прошврљам.

– Не би било добро да залуташ и не будеш се знао вратити – мудро је закључила пчела видевши га тако мајушног. Журило јој се и одлетела је до другог цвета.

Јежурко Костја је продужио даље и ускоро угледао један велики поток с бистром водом која је жуборила преко камења. У њој су у јатима пливале светлוצаве рибе. Он није знао о каквим се то животињама ради, али их је с пажњом посматрао дивећи се њиховој вештини савлађивања брзака. И сам је пожелео да то испроба, али када је умочио предње ноге, брецнуо се и брзо устукнуо назад. Управо у том плићакy приметно је једно чудно створење које иде унатрашке. Био је то речни рак који се и сам уплашио Костје. Стајао је тако тренутак и посматрао како рак замиче иза камена, када је изнад главе зачуо гласно крештање.

– Кога то моје очи виде? – рече водомар који се управо спремао да улови једну рибу. – Шта мали шумски кнез ради на потоку? И то тако мали и сам.

– Ко си ти? – упита Костја не без страха.
– Водомар – одговори он. – Сигурно ме никада до сада ниси видео.
– Нисам – признаде Костја гледајући његово зеленоплаво перје, а на стомаку риђе.

Посматрајући његов дугачак, танак и раван кљун он се уплаши да га њиме не кљуцне.

– Не бој се – рече водомар. – Од мене ти не прети никаква опасност. Ја ловим само рибе. Неко други би могао бити опасност за тебе.

– Али – зачуди се Костја – коме бих ја могао сметати?

– Шума и ливада су пуне звери. Чувај се.

Водомар се стрмоглави у воду потока и зачас се у његовом кљуну запраћака риба. Није јој било спаса. Прогутао ју је као од шале. Онда се то поновило опет, па опет...

Хм, где му све то стане?, помисли Костја коме је било доста те неправде и он брзо шмугну иза једног већег грма. Водомар као да је већ био заборавио на њега и наставио је да лови рибице.

С грана грма паде неколико капи росе на Костју и он брзо протрља меке бодље изнад главе. Није ни приметио да је грану зањихала једна жежица која му је прилазила. Одмах је видео да је старија од њега.

– Сигурно си побегао од куће – рече она смејући се – па тражиш заклон у грму.

– Нисам побегао. Само сам се склонио да не гледам оно чудовиште које гута рибе – рече Костја показујући на водомара који је и даље зарањао у воду.

– Он не напада жежеве. Храни се рибама и раковима.

– Ко ће га знати – заврти главом Костја. – Боље да сам се склонио.

– Признај да си залутао – приближи му се жежица. – Сада се сигурно не знаш вратити кући у шуми.

– Знам – одважно ће Костја. – Време је да пођем.

– Хеј, куда ћеш тамо? – зачуди се жежица.

– Идем кући. Моји су се сигурно забринули што ме нема тако дуго.

– Па, није ти кућа тамо. Кренуо си у потпуно кривом смеру.

– Као да ти знаш.

– Знам. Знам и твоју сестру и могу те одвести да не луташ.

Костја се у себи нећкао, али је био спреман да предлог прихвати. Неколико тренутака је ћутао и гледао у земљу, међу травке кроз које су у колони ишли мрави. Њима је лако, мислио је Костја, они иду скупа, а ја сам се стварно изгубио и сада морам да послушам ову налицкану лепотицу која ће ме одвести кући.

– Са тим првим бодљама си лак плен – рече жежица. – Зато је боље да одмах пођеш са мном.

– Шта фали мојим бодљама? – помало се љутећи упита Костја.

– Па ускоро ће ти отпасти, а онда нарасти нове – рече жежица.

– Нећу ваљда остати ћелав – забринуто ће Костја.

– Само накратко – насмеја се жежица. – После ћи ти израсти нове бодље које ће те штити од многих напасника.

– Тако је било и код тебе? – упита Костја.

– Тако је код свих нас жежева. Ништа необично.

Зашто ми то моји нису рекли?, запита се Костја. Зато се мајка толико бринула за мене. Заиста морам брзо кући. И то с овом шмизлом, али шта је ту је.

– Онда, лепотане! – загледа се жежица право у очи Костји. – Идемо ли или не?

– Па, овај... – промуца Костја. – Знам ја пут, али у друштву је лепше.

Јежица му се почела свиђати. Била је лепа и разиграна. Имала је лепу њушкицу и очи. И поред свега, била је тако сигурна у себе. Као да је много старија од Костје.

– Добро, идемо онда.

И жежица крену напред. Костја поче да је следи трудећи се да не заостаје.

– Гле! – рече Костја показујући на водомара. – Онај још гута рибице.

– Не сада је ухватио рачића.

– Је ли то онај што иде унатрашке.

– Ха – насмеја се жежица. – Тако некако.

Ускоро су пробијајући се кроз високу траву угледали шуму. Костја се обрадова препознајући место куда је шмугнуо од родитеља. Срце му закуца јаче када помисли на мајку и сестру, али се и забрину шта ће бити с оцем. Он сигурно неће да му потрчи у загрљај, а могао би да ради и прут.

На једном завијутку, кад је мало заостао за жежицом, испред Костје се испречи неки црни створ, црњи од најцрње ноћи. Он се уплаши и застаде и поче да зове жежицу.

– Хеј, ти! – уплашено ће. – Шта је ово?

Јежица се врати и поче да се смеје, јер је кртица већ хитала према рупи. И она се уплашила Костје и журила је да се што пре макне с пута, мада јој није ни било право време да се у то доба дана нађе ту. Она је као и Костја била млада и помало непослушна.

– То је кртица – рече жежица. – Безопасна је за нас жежеве. Копа тунеле под земљом и увек нам се склања с пута. Али, тебе с тим бодљама се не би уплашила.

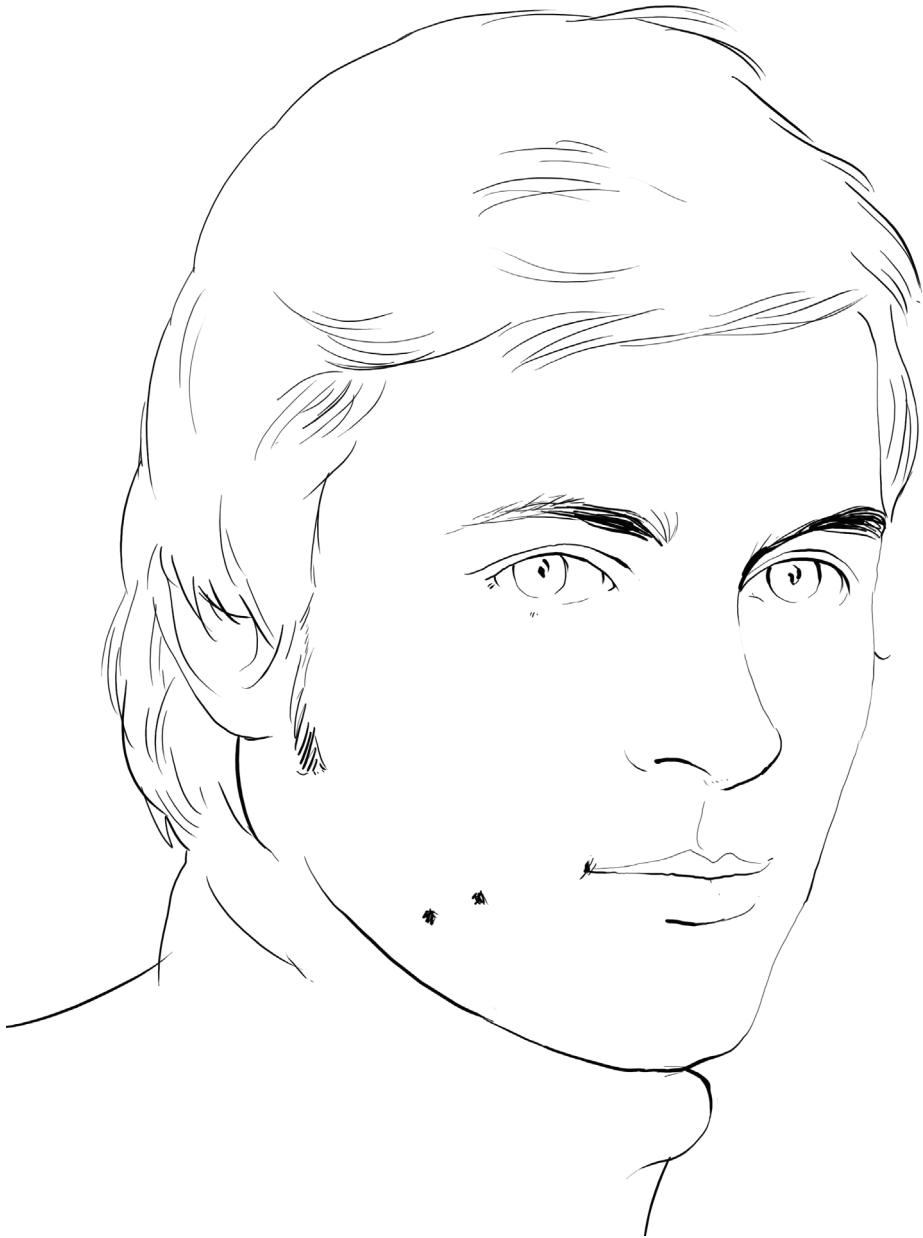
Костја не рече ништа. И те бодље, дођавола, када ће ми већ отпасти и нарасти нове да се и ја не морам бојати сваке шуше, мислио је журећи за жежицом.

Ускоро су зашли у шуму, а затим стигли и до Костјине куће.

Мајка је истрчала и загрлила га, сестра се обрадовала жежици, само је отац стао да се мршти.

– Ти, деране један. Буди срећан што ме је прошла љутња. Али да се то више не понови!

Видеће они када ми ускоро нарасту праве бодље, помисли Костја. Тада нећу морати да се бојим и најмањег створа око мене и моћи ћу ићи куда желим и када желим.

ЈОВИЦА БУРЂИЋ рођен је 3. октобра 1949. у Глоговици код Дервенте и Добоја, Република Српска. Прозни писац и песник. Дипломирао на Педагошком факултету у Ријеци. Члан Удружења књижевника Србије и Удружења књижевника Српске.

Аутор књига поезије и прозе за децу и одрасле. Објављивао у многим листовима и часописима. Поједини радови су му превођени на стране језике као што су енглески, руски, француски, шпански, италијански, немачки, шведски, грчки, норвешки, кинески, пољски, чешки, словеначки, македонски... Избор поезије „Звезде на узглављу” објављен је као библиофилско издање са дванаест песама преведених на двадесет страних језика са сликама Оље Ивањицки. Заступљен је у многим антологијама, изборима поезије и лектири за основну школу.

Објављене књиге:

Уснула девојка, песме, Свјетлост, Сарајево, 1974,

Лариса, песме, Ријечко књижевно друштво, Ријека, 1974,

Љубичасто јорје, песме, Свјетлост, Сарајево, 1976,

Санак Склойиочић, приче за децу, Отокар Кершовани, Ријека, 1983,

Како волим Ану, песме за децу, Издавачки центар Ријека, Ријека, 1983,

Руке вечерњих љубавника, песме, Издавачки центар Ријека, Ријека, 1984,

Љуйко њело, песме, Партизанска књига, Љубљана, 1985,

Кошута и лилије, (The Roe and Water Lilies), двојезично, песме, Викенд књига, Београд, 2000,

Испринути рукойис, песме, Interpress, Београд, 2004,

Њене очи море, њесме, библиофилско издање (21 примерак), Књижевни атеље Арт, Малинска, 2004),

Жиrafa Жералдина, песме за децу, прво издање Ars Poetica, Београд, 2005, друго издање Ars Poetica, Београд, 2006. године,

Симонине очи, приче за децу, прво издање, Bookland, Београд, 2006, (ћирилично издање), друго издање Ars Poetica, Београд, 2006, (латинично издање),

Лејо је бијели код куће, песме за децу, Bookland, Београд, 2008, (ћирилично издање), Ars Poetica, Београд, 2008. г., (латинично издање),

Звезде на узілављу, дванаест песама препеваних на двадесет страних језика и обогачених сликама Оље Ивањицки, Ars Poetica, Београд, 2009,

Калина и морски коњици, приче за децу, Арс Поетица, Београд, 2010,

Лейто без Веонике, приче и песме за децу, Bookland, Београд, 2011,

Киша и влаџи / *Deszcz i źdźbła*, избор старих и нових песама, двојезично пољски и српски, Oficyna Wydawnicza "Agawa" Warszawa, 2012,

Пејео зјаслої лейта, песме, Прометеј, Нови Сад, 2012,

Укус њрвих њољубаца, роман за децу, Bookland, Београд, 2014.,

Кајсије за Хану, роман за децу, Bookland, Београд, 2015. и

Нежне њогине, приче за децу, Bookland, Београд, 201.

Двоструки добитник награде „Драго Жерве (Gervais) и Златне значке Културно-просветне заједнице Србије, као и других награда на књижевниум конкурсима.

Садржај

Чаробњак /5
Љубавна болест /8
Ана у штиклама /9
Тара /10
Анине ципеле /13
Године петнаесте /14
Дуња /15
Мајстор квариш /16
Песма за Ану /20
Цвета /21
Ана, однеће те ветар /22
Ана и ветар /23
Клинац и клинка /24
Љубавна прича /25
Бакина кухиња /28
Деда спадало /29
Крађа бакиних колача /31
Дедина лула /32
Не волим зелено /33
Цвет на плажи /34
Бака и унук /35
Девојчица /36
Жеље /37
Зврк, чигра или игра /38
Како је пронађен точак /46
Којештарије /47

Корњаче /48
Крокодилске сузе /51
Лепота лета /52
Мирис игре /53
У једном тренутку /54
Писмени из математике /55
Тајна /56
Последњи лист /57
Тата, ти си мој /58
Чај од менте /59
Сребрна укосница /60
Стонога која је умала на три леве ноге /63
Колико кошта /64
Мачор и миш /65
Гусари и њихов новац /66
Луј четрнаести /67
Лепотица из аутобуса /68
Слап и језеро /70
Штроко /72
Рода и Родац /73
Жабица /75
Ципелица, кућа за два миша /77
Аја /81
Како су Мина и Часлав бежали у свет /85
Две Ане /88
Зечић /93
Јежурко Костја /98

О писцу /105

ХИТ

*

ЈОВИЦА ЂУРЂИЋ
СРЕБРНА УКОСНИЦА

*

Издавач

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ДЕЦУ

BOOKLAND

БЕОГРАД, Пожешка 83 А/II
ТЕЛ/ФАХ 3570-975, 3573-643
3573-682 и 063/8923-299
e-mail: bookland@sbb.rs

www.bookland.rs

*

За издавача

РАДОМИР РАДОВАНАЦ
ДИРЕКТОР И ГЛАВНИ УРЕДНИК

*

Портрети аутора

МЛАДЕН АНЂЕЛКОВИЋ

*

Лектор

РАНКО ПАВЛОВИЋ

*

Технички уредник

СНЕЖАНА НЕЦИЋ

*

Тираж

1000 примерака

*

Београд

2017.

*

ISBN 978-86-7182-624-2

*

Штампа

ТЕРЦИЈА, БОР

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-93-32

821.163.41-93-1

ЂУРЂИЋ, Јовица, 1949-

Сребрна укосница / Јовица Ђурђић. - Београд :
Bookland, 2017 (Бор : Терција). - 106 стр. : ауторов
портрет ; 21 см. - (Библиотека Хит / [Bookland])

Тираж 1.000. -

Белешка о писцу: стр. 105-106.

ISBN 978-86-7182-624-2

COBISS.SR-ID 245009676